

Prenumerata.
 w Warszawie: rocznie rs. 6, półrocznie rs. 3, kwartalnie rs. 1 50 kop. 50, miesięcznie kop. 50. Za ogłoszenie do domu dopłaca się kop. 5. Miesięcznie. Numer pojedynczy kop. 5.
 Na prowincji w Ces.: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 k. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, za 2 miesiące w tym samym kwartale rs. 1 kop. 75, za 2 miesiące w oddzielnych kwartalach rs. 2, miesięcznie rs. 1 kop. 25.
 Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 25.

KURJER WARSZAWSKI.

ROK SZESZCZESIĄTY DRUGI.

Rekopismów nadsyłanych do Redakcji nie zwraca się. Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze Kurjera Warszawskiego codziennie od godz. 9-ej rano do 7-mej wieczorem, w niedziele i święta od godz. 11-tej do 1-ej w południe.

Ogłoszenia.
 Reklamy: za jeden wiersz gromadkowy pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop. — Nekrologia: za jeden wiersz 15 kop. Zwyczajne ogłoszenia: za pierwszy wiersz drobnej pisma lub ogłoszenia w miejscu, pierwszy raz 10 kop., drugi raz 8 kop. — Lacierz ogłoszenia: za jeden wiersz 20 kop., drugi raz 15 kop. — Wyjątkiem ogłoszenia do „Nekrologii”, wszelkie inne ogłoszenia muszą być z dnia na dzień podawane.

Dziś: s. Leopolda Wyznawcy.
 Jutro: s. Edmunda Biskupa.
 Piątek: s. Salomei Panny.
 Sobota: s. Maksyma Biskupa.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 22. Długość dnia godzin 8 minut 45.
 Zachód słońca o godzinie 4 minut 58.

Niedziela: s. Stanisława Kostki i Elżbiety Kr.
 Poniedziałek: s. Feliksa Walejusza.

Adres Redakcji „Kurjera Warszawskiego”: Plac Teatralny Nr 5, dom W. L. Zablockiej.

Wtorek: s. Ofiarowanie N. Marii P.
 Sroda: s. Cecylii P. M.

Jutro odbędzie się w kościele św. Kazimierza na Nowym Mieście (panien Sakramentek) uroczyste nabożeństwo ku czci Przenajświętszego Sakramentu.

Wotywa, podczas której nastąpi wystawienie, rozpocznie się o godzinie 9-ej.

Po południu o godzinie 3-ej zrana odbędzie się uroczyste nieszpory.

W kościele zaś archikatedralnym św. Jana odbędzie się również o godzinie 9-ej zrana uroczysta wotywa z wystawieniem, ku czci Przenajświętszego Sakramentu.

Przegląd polityczny.

Cesarz niemiecki Wilhelm I, urodzony 22-go marca 1797 r., liczący tedy od końca marca r. b. 86-ty rok życia, chciał pomimo napomnień lekarzy troskliwych o jego zdrowie, koniecznie zagaić osobiście jako król pruski posiedzenia sejmiku królestwa pruskiego i jego rozmaitych aneksów. Jakoż wczoraj, w samo południe, bo punktualność jest grzechnością królów, cesarz Wilhelm ukazał się w białej sali zamku królewskiego w Berlinie, i odczytał zawczasu przygotowaną mowę zagajającą, której każde słowo i każda koma, owszem każde h, niemile reformatorom ortografji, ale nie wiedząc dłażczego miłe księciu kanclerzowi, było przedtem rozważane w Warcinie. Każdemu dziś wiadomo, że otwarcie sejmiku pruskiego było dziełem osobistym króla pruskiego, i każdemu też wiadomo, że wszystkie h i wszystkie znaki pisarskie jego mowy były pisane oryginalnym, suchwałym, junkrowskim charakterem księcia Bismarcka. Znamy i do śmierci nie zapomimy tego charakteru pisma, okazanego w liście do żony, donoszącym o zwycięstwie pod Sedanem, faksimilowanym w pokornej *Illustrirte Zeitung* lipskiej z roku 1870.

Taka łączność układającego i wygłaszającego

mowę tronowa pruska nie ujmuje, ale owszem dodaje jej znaczenia, słowo na czyn zamienia. Ponieważ jednak polityka zagraniczna Prus należy fikcyjnie do ogółu polityki Niemiec, a forum jej znajduje się w parlamencie Rzeszy, przeto sejm pruski musiał poprzestać na ogólnikowym zapewnieniu, że stosunki z państwami zagranicznymi są zupełnie zadawalające i dają rekompensatę pokoju. Dopóki nie nastąpi zerwanie stosunków dyplomatycznych, wszystkie oświadczenia urzędowe mówią zawsze co najmniej o stosunkach „zadawalających” z państwami zagranicznymi; a dopóki nie nastąpi wypowiedzenie wojny, znajdujemy zawsze w tych oświadczeniach „rekompensatę pokoju”. Jeszcze w czerwcu 1870 r. ministrowie Napoleona III zapewniali ciało prawodawcze o dobrych stosunkach z zagranicą, a w połowie lipca było już odczytane wypowiedzenie Prusom wojny przez Francję, w kilka dni zaś potem kohorty pruskie już deptały ziemię francuską. Do oświadczeń więc przyjaźni i pokoju z państwami zagranicznymi w mowach tronowych można nie przywiązywać zbyt wielkiej wagi. Szczęśliwie wypowiadają one życzenia pokoju, ale do iluż to życzeń dają się zastosować wyrok poety: „kwiaty bez woni, miody bez słodyczy”.

Natomiast z zakomunikowanego nam wczoraj streszczenia mowy tronowej berlińskiej wynika rzecz niewątpliwa: że dochody państwa pruskiego nie wyrównują wydatków, a zatem muszą być podwyższone. Ponieważ zaś od lat już wielu dochody nie mogły sprostać wydatkom w Europie, ponieważ budżety wojny rosły już nie jak na drożdżach, ale jak węże Faraona w znanych zabawkach dziecinnych, przeto z mowy tronowej pruskiej wynika, że budżet wojny tego kraju musi być powiększony. Stać się to musi nawet wbrew planom księcia Bismarcka, któremu w jego ustroju wiejskim na Pomorzu, po możliwie delikatnej na wsi połędwicy we własnym sosie, socjalizm profesorski byłego ministra austriackiego Schäfflego może się wydawać

sielanką. Dzisiejsze teorie ekonomiczne coraz bardziej się chyliły ku podatkom pośrednim, ponieważ doświadczenie przekonało, że podatek pośredni, konsumcyjny, np. od soli, zarówno dotyka chłupnika jak i posiadacza ordynacji: jeden i drugi nie zużywa więcej soli niż jego, organizm wymaga — kilka, już co najwyżej kilkanaście funtów do roku, oto wszystko, — gdy tymczasem dochody jednego wynoszą sto, drugiego zaś sto tysięcy do roku. Z tego powodu nawet najczystszej krwi zachowawcy, np. p. Paweł Popiel w Krakowie, domagają się zastąpienia o ile można podatków pośrednich bezpośrednimi, aby ciężary państwowe rozłożyć na kontrybuentów w miarę ich środków. Tymczasem w mowie tronowej pruskiej widzimy, że projekta rządowe zmierzają do zastąpienia podatków bezpośrednich przemysłowych i rolnych, pośrednimi, wysysanymi od konsumentów bez względu na ich zamożność, ale najłatwiejszymi do otrzymania. To nas przekonywa, jak dalece jest pilno rządowi pruskiemu mieć pieniądze, bez względu na skargi opodatkowanych i na własne przeswiadczenie. Ponieważ zaś dochody podskarbstwa państwa idą przedewszystkiem do dziurawego worka ministerjum wojny, przeto możemy ztąd wnosić, że groźne słowo „deficyt”, wypowiedziane w mowie tronowej pruskiej, znaczy nie co innego tylko powiększenie wydatków wydziału wojny. Może to się nie zgadzać z zupełnie zadawalającymi i dającymi rekompensatę „stosunkami Prus z zagranicą”, ale zgadza się w zupełności z dzisiejszym niepewnym położeniem Europy. Należy więc przewidywać, że projekta nowych podatków będą niezwłocznie złożone sejmowi pruskiemu, tembardziej, że ucziwie postanowiono znieść cztery pierwsze klasy zbyt mało przynoszącego podatku dochodowego, obarczającego najuboższych.

Ustęp mowy tronowej cesarza Wilhelma o stosunku Prus z kościołem katolickim jest zupełną niespodzianką. Prasa półrządowa, a między innymi

Listy Don Estebana zupełnie ją czyniły swobodną; prosił jej aby rzadziła się w tem własnym upodobaniem, obiecując gdziekolwiek była szukać jej jak tylko mu sprawa jego dozwoli... Był nawet tak uprzejmym, iż, poczuwając się do obowiązku, kilka tysięcy franków przysłał na koszt tej podróży.

Rolina była po odebraniu ich pewną, że wkrótce powróci do domu.

Listy teraz przychodziły dosyć często, a przeladowane czułościami.

Po rozmowie z Broniszem, przez dni kilka zatrzymała go przy sobie, posługując się nim, starając pocieszać, zał jego w żart odrócić, a dla zabawki podsuwając mu Pepi, która mocno się nim zajmowała, i pod pozorem uczenia się po polsku, naprzykrzała mu się ciągle. Obchodził się z nią jakby jeszcze dzieckiem była.

Hrabia, zdając się zawsze jeszcze jakas żywić nadzieję, chętnie przeciągał swój pobyt w Berlinie. Nie wspominał jej już o tem co go bolalo, nie narzucał się, nie czynił wymówek. Pułkownikówna im dłużej z nim była, im poslušniejszą go znajdowała, tem mniej możliwym widziała, zawiązanie sobie losu, z człowiekiem który tak spokój lubił i ciszę...

Powierzchnowość jego nawet obudzała w niej, pewną pogardę. Bronisz mężnie noszący swe zubożenie, zastosowywał się do położenia we wszystkim. Ubior jego, sposób życia razily ją zbytnią prostotą i pewnym zaniedbaniem.

Milezący był, nierozmówny, zbyt pokorny — wszystko to nie było do smaku Rolinie.

Co do wyboru wód, w prostocie ducha Bronisz życzył się radzić doktora — czem rozśmieszył Rolinę.

Dnia jednego kapitan Stiltstein, który często pułkownikównę odwiedzał, zachwalał jej Wiesbaden. Sam on podobno zamierzał tam czas jakiś spędzić. Opisywał uroczę okolice, wycieczki, teatr, wieczory

i towarzystwo jakie tam napływało... Rolina łatwo się namówić dała. Berlin stawał się coraz nieznośniejszym. Stary książe wcale się już nie pokazywał i znaku życia nie dawał, kongres się nie bawił — i — jednego pięknego dnia pułkownikówna znalazła się w drodze najętem, dosyć niewygodnym mieszkaniu, ciasnym, wśród zgiełku i ścisunku...

Bardzoby jej tu źle było, gdyby nie przepyszne tualety które przywiozła z Berlina, i na przechadzkach niemi zwracała oczy całego świata, — gdyby nie wrazenie jakie jej piękność czyniła i nie nadzieje mnogich znajomości...

Kto inny, nie ona, możeby przykrzył sobie ciekawością, jaka ją ściagała wszędzie, obraził się natarczywością nieznanym ludzi — ona czuła się w swoim żywiole.

Wiesbaden był pełen imion brzmiących, znanych, głośnych — tytułów i znakomości wszelkiego rodzaju. Rolina zapisała się w księdze i została wydriskowaną w Curliście jako panna Carolina baronówna von Maholich, z panią von Boehm, z Wiednia. Dodanie pani Balbinie tego von nic nie kosztowało, a zdawało się potrzebnem. Przyjeżdżający z Austrii zresztą nie są kontrolowani w tym względzie.

Rolina pila jakas wodę, ani pomocna, ni szkodliwą. Ponieważ w villi, której część zajmowała, pensji i stołu nie było, a pułkownikówna rada się była zbliżyć do ludzi, jadaly więc w *Vier Jahreszeiten*, gdzie się najlepsze towarzystwo zbierało. Mnóstwo anglików i amerykańców, dużo rosjan, trochę polaków, a z niemców tylko arystokracja z północy która po militarynych ruchach i postawach poznać było łatwo, do *table d'hôte* zasiadali.

Pierwszych dni kilka zeszło dosyć nudnie, były to preludja do zabierania znajomości, a wód zawsze łatwiejszych niż gdzieindziej. Rolina dużo miała do myślenia. Chodziły prawie same, a wesolość Pepi ożywiła czasem, niekiedy niecierpliwiła pułkownikównę.

BEZ SERCA.

OBRAZY NASZYCH CZASÓW

PRZEZ

J. I. Kraszewskiego.

TOM II.

(Dalszy ciąg.)

XVII.

Wiesbaden w tym roku zaczynał już być w modzie. Wszechwładna pani miała go uczynić jednym z tych miejsc do których najtrudniej się docisnąć, najmniej łatwo w nich usadowić, chociażby niewygodnie.

Wśród tych ulubionych, odżywiających i uzdrawiających źródeł do których płyną chorzy i zdrowi, więcej dla rozrywki niż w nadziei odzyskania sił, które nie powracają; jest kilka prawdziwie niedostępnych w tej porze, gdy jazd bywa najłżejszy. Do nich należy, zawsze prawie przepelniony Carlsbad, od lat kilku zapehany Wiesbaden, zupełnie niedostępny Gastein, a nawet niezawsze możliwy, choć skromniejszych rozmiarów — Wildbad.

Do Wiesbadenu ciągnęła się co lubia towarzystwo kosmopolityczne, trochę zabawy, wiele nowych twarzy i ciekawych indywidualności; ci którym potrzeba ciepła, gwaru, ruchu, roztargnienia. Nawet zimą gromadzi się tu garstka wytrwałych przyjaciół nprzywlejo waręgę kątką.

Jakim sposobem znalazła się tu Rolina ze swoją Boehmową i Pepi, i co spowodowało wybór tego miejsca, ona sama może nie dobrze wiedziała.

Wahała się w wyborze, nie chcąc wielkiego miastka, i bojąc się samotności.

powiernica kanclerska Nordd. Allg. Ztg. sadziła się w ostatnich czasach na najnieprzejrzystsze słowa niechęci do kurji rzymskiej; podnoszono nawet nieprawdopodobną kombinację zgody między zachodzącymi rządowymi a dotychczasową opozycją liberalną, owszem nawet postępowa, byleby tylko nastraszyć oporny środek katolicki i najęzdzę włosów na głowie p. Windthorst'a. Tymczasem mowa tronowa dotyka sprawy katolickiej i widać, że powiódlibyśmy nawet edredonową rękawiczką, gdyby subtelny puch ptactwa podbiegunowego mógł służyć za wyraz stosunków politycznych Europy.

Cesarz w mowie tronowej wyznaje, iż sprawiło mu „wielkie zadowolenie“ dojsie do skutku nowego „przyjaznego stosunku z papieżem“. Cesarz się spodziewa, iż „niezachwianie pojednawcze usposobienie jego rządu“ wpłynie i nadal pomyślnie na stosunki państwa pruskiego do kościoła katolickiego. Tymczasem nim nastąpi zupełna zgoda między Berlinem a Watykanem, rząd pruski, według mowy tronowej, „uwzględni wszelkie interesa katolickich poddanych Prus w zakresie spraw kościelnych“. Są tu więc dwie polityki: jedna organu kanclerskiego Nordd. Allg. Ztg., włączająca w biały dzień głosem stróżów nocnych: „Nie pójdziemy do Kanossy!“ druga odzywająca się w mowie tronowej o „przyjaznym stosunku z papieżem“. Zda się, iż jedną z dolegliwości, trzymających księcia kanclerza zdala od Berlina w pomorskim Warcinie, jest właśnie ta niezgoda między jego telefoniarzem p. Pindter'em a słowami mowy tronowej cesarza Wilhelma. Zresztą zobaczymy, jakie projekta rządowe zjawią się w sejmie pruskim co do spraw kościelnych. Dzienniki tajemniczo zapowiadają te wnioski, lecz osnowy ich odgadywać nie możemy.

Z mowy cesarza Wilhelma wynika, że bez względu czy ksiądz Bismarck pójdzie lub nie pójdzie do Kanossy, zgoda kościoła z państwem jest potrzebą polityczną i społeczną wobec coraz większego rozprzeżenia czynników społecznych w Europie. To samo jednocześnie podniósł w izbie poselskiej francuskiej były prefekt departamentu Sekwany, czyli Paryża, p. Andrieux, najlepszy świadek tego, co się gotuje w kotle europejskiej Łysej Góry nad Sekwaną. P. Andrieux, przestając widocznie o całą głowę nietylko zbieranie gabinetu p. Duclerc'a, ale i izbę poselską, przy rozprawach nad budżetem szkolnym domagał się zaprzestania walki z kościołem katolickim w katolickiej Francji, liczącej 35,400,000 katolików, a ledwo 700,000 wyznawców innych religij i bezwyznaniowców. Depesza donosząca o tem dodaje, że prasa „republikańska“ nazywa p. Andrieux za to „renegatem“. Widocznie mowa tu nie o prasie republikańskiej, lecz o organach wyjątkowych, którym parę pism naszych służy za kiepski telefon. Doprawdy nie godziłoby się obrażać zdrowego rozsądku i zdrowego poczucia czytelników polskich.

Dla przyszłych kombinacji europejskich godzi się zanotować, iż prasa pruska, mająca mniejszą lub większą styczność ze sferami rządowymi berlińskimi, bardzo przychylnie powitała oświadcze-

nia austriackiego ministra spraw zagranicznych w delegacjach o polityce zewnętrznej Austro-Węgier.

Zjazdy nauczycielskie w jakich warunkach mogą być korzystne.

III.

„Nauczyciel, mówi Piramowicz *), którego kształcimy, nie jest to człowiek tylko uczony, samym umiejętnościom przez smak i zamilowanie onych, lub dla zysku, lub dla próżności czas i pracę poświęcający; nie jest martwym owym i po wytłoczonej samym zwyczajem ścieżce ruszającym się narzędziem; rozum jego nie jest ścięziony czołą wiadomości pamięcią, ani nieczułe na to wszystko co ludzkość obchodzi serce. Nie jest nakoniec pięknym owym przystrojonym dowcipem, który często z uszczerbkiem rozsądku i prawdy zabawi szczupły społecznościami okrag, a na nie się nie przyda, owszem, zaszkodzi ogólnemu społeczeństwu. Nauczyciel nasz jest cnotliwy i objaśniony obywatel.“

Podług tych słów nauczyciel nietylko jest nauczycielem, ale oraz członkiem społeczeństwa, w którym żyje, ma on tedy na tem stanowisku pewne prawa i pewne obowiązki.

Nauczyciele ludowi z powodu swego zawodu, powołania, z powodu jednakowych celów i dążeń, które połączone są z wychowaniem i kształceniem dzieci swego narodu, tworzą, podobnie jak inni w innych zawodach, stan, czyli korporację o jednakowych celach, drogach, środkach, o jednakowych prawach i obowiązkach, o jednakowych przeszkodach i dolegliwościach, o jednakowym zadowoleniu i niechęciach. Wśród licznych przeszkód, które czasy i okoliczności sprowadziły, a które powoli nikną, nauczyciele ludowi chętnie łączą się ze sobą, ale są tacy i to niestety dość liczni, którzy się odłączają; odłączają od kolegów, od wspólnej pracy, od świata, czyli społeczności. Minęły, możemy powiedzieć, a przynajmniej mijają te czasy, kiedy rodzice zapoznawali wartość szkoły i nie cenili pracy sumiennej nauczycieli. Nawet w naszym kraju, chociaż jeszcze nie powszechnie, szkoła budzi coraz większe zajęcie, a to głównie dlatego, że nauczyciele, zamiast stać na uboczu w zatwardzialem niezadowoleniu i apatji, występują ze swego zakątka, włączają się do wspólnego życia, rozpoznają tegoż potrzeby i potrzeby towarzystwa, działają stosownie do wymagań życia praktycznego i tem jasno i dowodnie wskazują, że w tych stosunkach, w jakich zostają, czynią ofiarę ze swej młodości, ze swego czasu, ze swoich sił i nadziei, słowem z całego swego jestestwa.

Może nie każdy z nich czytał wzniosłych słów Piramowicza, pełnych obywatelskiego przeświadczenia, które tak brzmią: „Niech się (nauczyciel) nie zraża grubością i wieśniactwem, nieumiejnością rodziców. Z prawdziwej miłości bliźniego ma

*) Mowa w dzień rocznicy otwarczenia Towarzystwa do ksiąg elementarnych, 7-go marca 1781.

się nad nimi litować, że nie mieli przyzwonego stanowowi swemu wychowania. Ma sobie bardzo łagodnie, uczciwie i po przyjacielsku z nimi postępować. Dopieroż, broń Boże, aby miał pogardzać urodzeniem i stanem wieśniaków, choćby sam był w inakszej urodzonej kondycji. Grzeszyłby w tem ciężko przeciw zarządzeniom Najwyższej Opatrzności, przeciwko miłości bliźniego, i przeciw rozumowi. Poczciwość i cnotę najwięcej w każdym stanie szanować należy; niech tylko uważa, a często uzna, iż w tych ludziach znajduje się serce poczciwe, rozsądek zdrowy, i częstokroć lepszy niż wielu, co się mają za uczonych, iż się dobrze rządzą z pracy rąk swoich i sami żyją i drugich wspomagają. Tak uważając, będzie ich, jak należy szanował, nie będzie sobie śmieszne stroił powagi, ani żadnej dumy nie okazywał. Kiedy postrzeże jakie przywary, po chrześcijańsku je znosić będzie, a zjednawszy sobie miłość i szacunek, potrafi pomódz im do oświecenia, do poprawy, do wyprowadzenia z błędów. Nie będzie wyśmiewał ich prostactwa, ich przesądów; po większej części oni temu niewinni. Niech wie, że sami panowie i uczeni, im są zaniejsi, im więcej mają rozumu i poznania rzeczy, tem się laskawiej i bardziej po ludzku z wieśniakami obchodzą. Z drugiej strony nie będzie się z nimi zbyt pospolitował, a zwłaszcza nie obcuje z nimi w pijackich gospodach, i nie wdając się w kłótnie. Bardzo się ma strzedz chciwości brania, wymagania od rodziców podarunków w pieniądzech, w żywności i innych rzeczach;... będą się nim brzydzić, będą go palcem jak łakomcę i zdzieracza wytykać.“

Może tedy nie każdy z nich czytał te słowa, wszelako z chlubą powiedzieć możemy, że takim tylko zachowaniem się wśród towarzystwa, takim postępowaniem osiągną i już osiągnęli tu i owdzie zaufanie ludu; a w tem dążeniu winni dalej i dalej postępować. Zaufania tego, a tem samem i zaczętego stanowiska społecznego—tym sposobem jedynie dostąpią powszechnie, jeżeli stan nauczycielski na zjazdach większych lub zebraniach mniejszych pielęgnować będzie ducha korporacyjnego w celach szlachetnych. Niech poważnie ale konsekwentnie wystąpi przeciw dawnym a zakorzenionym uprzedzeniom, tu i owdzie jeszcze tkwiącym, a to tym sposobem: jeżeli się nad zachowaniem swoim względem dzieci i rodziców dokładnie i sumiennie zastanowi, jeżeli swój wpływ zbawienny przez stosownie ułożoną naukę rozciągnie na pokolenie starsze,—jeżeli pełniąc sumiennie obowiązki odróżni się od wszystkich innych; jako osoba wykształcona, na sobie samej polegająca, stanie on się wtedy wzorem dla młodzieży, wzbudzi u rodziców ufność ku sobie i wymoże u społeczności poważanie dla siebie. Wtedy to świadomość godności swego stanu powstrzyma go od jednostronnej dumy i od bojaźliwego osamotnienia i wyrobi mu stanowisko od wszystkich poważane.

Ma on jednak tej godności swego stanu, tej dobrej sławy, tego honoru i powagi nauczycielskiej strzedz korporacyjnie. Bo przecież jednostka tego nie dokona. Nie pojedynczo ale wszyscy wspólnie, korporacyjnie mają strzedz tego pięknego stanowiska.

2)

HISTORIA LITERATURY POLSKIEJ

przez H. Nitschmanna.

(Geschichte der Weltliteratur in Einzeldarstellungen. Leipzig. W. Friedrich. 1882.)

DRAMAT.

O dramacie tak autor zaczyna: „Z całej historii sztuki dramatycznej nabiera się przeświadczenia, że czerpała ona zawsze siłę swą żywotną z ducha czasu. Od czasu gdy przełamali lody Bogusławski (Wojciech) w Warszawie, a Jan Nepomucen Kamiński († 1855 r.) we Lwowie, jako dyrektor teatru i autor dramatyczny, zaczął przenikać pojęcie dramatyczną zdrowszą prąd. Zaczęto też odtąd uważać scenę jako narodowy przybytek kształcenia smaku, a zarazem spostrzeżono, że sztuka nie jest przyjemnym tylko środkiem rozrywki, jak to bywało w poprzednich epokach, ale że w jej świątyni należy rozwijać kształcenie ducha i serca; jeżeli jednak pomimo to polski teatr nie stoi na równi z innymi teatrami, to przypisać trzeba następnym okolicznościom. Stałych scen, w których grają w polskim języku, jest tylko pięć, z których dwie w Warszawie i po jednej we Lwowie, Krakowie i Poznaniu. (Co do tego myli się autor, gdyż wiadomo powszechnie o niemożności utrzymania na stałe teatru w Poznaniu, a we Lwowie eksperymentu ostatnie również obalają powyższe twierdzenie). Warszawskie teatry są najlepiej uposażone, atoli repertuar

ich musi być ograniczony... Inne polskie teatry są przedsiębiorstwami prywatnymi, które na pierwszym względzie mają zyski pieniężne, a nie posiadają ani garderoby, ani dekoracji potrzebnych do dramatów wyższego stylu, głównie historycznych. Ażeby więc ustosunkować dochody z wydatkami, muszą się uciekać do najblahszych elukubracji francuskiej komedji. Z treścią głównie na wiaryłomstwie opartą, albo do źle śpiewanych Offenbachiad... Z tego wynika, że w polskiej literaturze dramatycznej przeważa komedja, gdyż autorom łatwiej dostać się na deski sceniczne z komedją i dlatego chętniej chwytają się tej gałęzi sztuki dramatycznej.“

Argument ten niekoniecznie przekonywa i niekoniecznie jest głównym, jakkolwiek pewnej słuszności zaprzeczyc mu nie można, autor jednakże nieśmia razem przyczynę twórczości z możliwością lub niemożliwością przedstawienia jej plodów na scenie, co nie jest jednym i tem samym. Zamało może liczy się z usposobieniem dzisiejszej publiczności, która przesiąknięta wskrósł realizmem, nie potrafi już należycie oceniać utworów fantazji poetycznej.

Jako twórca wyższej komedji stawia słusznie hr. Aleksandra Fredrę, o którym pisze obszernie, przytaczając nawet spory ustęp z „Zemsty za mur graniczny“. Dalej cytuje Fredrę syna i jego „Obce żywioły“, jako jeden z jego najważniejszych utworów, oraz „Mentora“, w czem również błędzi, gdyż autor ten celuje głównie jako wyborny pisarz krotkochwili.

O Korzeniowskim powiada: „Korzeniowski nie jest genjuszem, któryby potężnym głosem i niezwykłymi słowami nową erę zapowiedział, brak mu bo-gactwa inwencji, a nigdy nie wznosi się w sztuce

aż do ideału, ani w moralności do myśli poświęcenia, ale umie ogarniać życie ludzkie i rozwija je w sposób niezwykle naturalny“. W dramacie widzi zwrot Korzeniowskiego ku stronie narodowej w „Andrzeju Batorem“ i w „Góralach karpackich“, jako zaś najwybitniejsze utwory talentu przytacza „Wasy i perukę“, „Żydów“, „Podróżomanję“, „Majątek i imię“. Przyczem wspomina z pochwałą zbyt skąpo o nim jako o powieściopisarzu.

Magnuszewskiego uważa za genjusz dramatyczny wbrew orzeczeniu Stan. Tarnowskiego. Na dowód tego przytacza Nitschmann „Barbarę, wdowę Gasztoldową“. Widzi w tym dramacie wszystko nowe „nie z Szekspira albo Calderona“, raczej dopatrzeć się tu można stylu W. Hugo. „Dramat w naturze“ jest wprawdzie podług niego chaotyczny w założeniu ale wielkiej oryginalności, pomimo że do żadnego wyłącznie rodzaju zaliczyć go nie można... „Niema tu ani dramatycznego bohatera, ani intrygi, ani akcji, a przecież natura podsluchana wywiera wrażenie piękna i dramatycznej prawdy“. Podaje duży ustęp w przekładzie z 3-go obrazu.

Jako pisarza ludowych sztuk, oraz autora i tłumacza wielu pieśni dla sceny, chwali Wł. Anczyca. Przeważnie ceni go jako tłumacza, zaliczając jednak „Chłopską emigrację“ do najlepszych jego dzieł.

Podawszy krótką wzmiankę biograficzną o Michale Batuckim powiada: „Pomiędzy jego komedjami, trafnie chwytającymi miejscowe typy i stosunki, wzmiankujemy jako należąca do pierwszego jego perjodu twórczego: „Polowanie na meża“ i dowcipną „Radę pana radcy“. Później napisał: „Emancypowane“, ośmieszając kobiety dotknięte

Dla tego przy tej sposobności pozwalamy sobie podnieść tę smutną okoliczność, iż w naszym kraju wielu, bardzo wielu jest nauczycieli, którzy wstydzą się swojego stanu; są to ludzie, którzy sami nieoświeceni gruntownie pokładają wyższość na zewnętrznej formie; powtórę, którzy z rozmaitych powodów chodzą samopas, z kolegami się nie łączą, cwszem przenoszą towarzystwo wcale ich zawodowi obce. Ci to i podobni im stanowią nauczycielskiemu zadają największą szkodę.

Nacechowaliśmy dostatecznie jaki duch panować winien na zjazdach nauczycielskich: *duch korporacyjny*; wtedy będą one korzystne nie tylko dla wyższego wykształcenia ich członków, ale dla całego stanu i dla ważnego tegoż zadania w życiu społecznym. Jeżeli ów duch wspólności zawsze będzie gotów utrzymać powagę i godność stanu na zewnątrz, to tem więcej starać się powinien usiebie wewnątrz pielegnować, utrzymywać i uznawać rzetelną i sumienną pracę, nieskazitelną zachowanie się, prawdziwą moralność i religijność. Pobłażliwość dla niegodnych, dla tych, którzy stają się zakalą stanu nauczycielskiego, zacieranie czynów, któreby cały stan poddać mogły pogardzie i wiodły do słusznych narzekania... te rzeczy są dla stanu nauczycielskiego najszkodliwszymi, podkopują powagę jego do gruntu. Raczej niech kolega kolegę napomni, niż przełożony lub publiczność. Ta ostatnia widząc stosowne, surowe obejście się kolegów z niepoprawnym kolegą, uczy je i uszanuje, i nabędzie bezwzględne zaufanie do takiej korporacji czyli stanu, który sam siebie umie szanować.

Pozyskawszy to zaufanie, pozyskamy wszystko, a dla zbawiennego działania naszego stanu, który słusznie czy niesłusznie nie bywa godnie oceniany, zdobędziemy stanowisko, którego nam inne stany pozazdroszą.

St. Sobieski.

Konkurs.

Rada wykonawcza „Macierzy polskiej“, rozpoczęwszy działalność swoją od zakupienia kilku dzieł popularnych u autorów już uznanej w ludowym piśmiennictwie zasługi (z których to prac nie wszystkie dotąd wykończone zostały, z pomiędzy zaś wykończonych oddają się właśnie w tych dniach do druku dwa utwory, to jest rzecz p. Zygmunta Gawareckiego pod tytułem: „O złem a dobrem gospodarowaniu“ i pismo p. Juliusza Starkla pod tytułem: „Lekarstwo na biedę“), uznaje za pożądane otworzyć przystęp do współdziałania w swym wydawnictwie i szerszym kołom świata literackiego, a to:

1. Przyjmując do publikacji także i niezamówione prace, nadesłane z każdakolwieką, w przedmiotach dowolnie przez autorów wybranych, byleby tylko te roboty rzeczę i formą zupełnie odpowiadały celowi.

2. Ogłaszając od czasu do czasu konkursu na

wadą, a tak rzadkie w Polsce. W ogóle zbliżają się jego sceniczne utwory do krotoczwili (*Posse*) i mają przeważnie miejscowy charakter. Wierny swemu hasłu: „*castigare ridendo*“ odkrywa śmieszności małomieszczan twa, albo chłoszcze rozluźniony świat urzędniczy pewnych miast. Jeżeli się w swych „opowiadaniach“ nie wznosi aż do artyzmu, to daje jednak dowód niemałego daru sportretogawczego“.

„Pomiędzy młodszym pokoleniem polskich poetów pozyskał sobie szybko sympatję *Ely*, pseudonym *Adama Asnyka* (ur. 1838 w Kaliszu)... Oprócz poezji napisał także kilka komedji, jakoteż trzy pięknościami liryczną odznaczające się dramata: „*Zyd*“ którego główna figura przypomina Szyloka, „*Cola Rienzi*“ i „*Kiejstut*“ tragedje, której treść stanowi dynastyczna intryga, i czyn barbarzyński, to jest zamordowanie Kiejstuta na rozkaz Jagielly“. Zamiast scharakteryzować ten utwór, cytuję zaraz autor wyjątek z jego poezji w swoim przekładzie.

„*Józefa Narzyskiego* pisarska działalność rozpoczęła się od komedji, z których dwie, konkursu dramatycznego krakowskiego uwieńczył. W pierwszej „*Epidemji*“ wzięła za treść grasującą wówczas w Galicji gieldową epidemje, udzielając tamecznemu społeczeństwu zbawienną naukę. Druga „*Pożytwici*“ odnosi się do dzisiejszego pokolenia, zaprzeczającego wszelkiemu ideałowi, a uważającego, że to tylko ma prawo bytu, co istnieje już i da się ująć dotykalnie. Dwa opowiadania pt. „*Trzy miesiące*“ i „*Ojczym*“, ukazały się po jego śmierci w druku.

„Jeżeli komedje Narzyskiego mają za przedmiot moralne epidemje naleciałe z zagranicy, *Edward Lubowski*, pokrewny Narzyskiemu, w usposobieniu i wykonaniu, zwraca się przeciw endemicznym chorobom polskiego społeczeństwa i zabiera się

wpracowanie książeczek o temacie wskazanym i w ten sposób powołując i mniej dotąd znane, może nowe sily do pomocy w tak trudnej a ważnej sprawie moralnego i materialnego przez oświatę podniesienia ludu naszego.

Podając niniejszem tę gotowość swoją przyjmowania i rzeczę niezamówionych do wiadomości publicznej, obwieszcza rada „Macierzy“ jak na teraz trzy konkursu z terminem do końca stycznia 1883 roku—a to w następujących przedmiotach:

a) Na książeczkę o wzajemnych obowiązkach w rodzinie.

b) Na książeczkę o poszanowaniu własności.

c) Na dziełko popularne w przedmiocie weterynaryi ludowej.

Jako honorarjum, ofiaruje „Macierz Polska“ po 30 zlr. w. a. od jednego arkusza druku, o szesnastu stronicach, w małej ośmecie. Druk ciceru.

W broszurze „o rodzinie“ (2 do 3 arkuszy druku) życzymy sobie pracy, któraby przypomniiała ludowi, jakie są obowiązki i prawidłowe wzajemne stosunki członków rodziny do siebie, wystawiając ważność i nieodzowną konieczność takiego wzorowego w gronie rodzinnem życia, błogie skutki dążenia ku zrównaniu się z takim wzorem, a przykrość i niedolę tak dla rodziców, jak dzieci, a pośrednio i dla społeczeństwa całego, w razie przeciwnym. (Dla uniknięcia zbytniego moralizowania ma rzeczę być ile możności ozdobiona przykładami z najbliższego potocznego życia w odnośnych sferach społecznych.)

W książeczce „o poszanowaniu własności“ (2 arkusze druku) piszący rozwinie w sposób odpowiedai pojęciem ludu, teorię własności, opartą na prawach powszechnie o niej obowiązujących, z usilną dążnością rozbudzenia świadomości, jak świętem i nietykalnem jest cudze mienie i jak wstrętne, a szkodliwe są następstwa zawiści, lub pożądania cudzej własności, ile że każdy dojść może w godziwy sposób do własnego, odpowiedniego stanowi swemu majątku, a to przez pracę, trzeźwość i oszczędność.

W dziełku wreszcie „o weterynaryi ludowej“, (5 do 6 arkuszy druku), autor prawdziwie i fachowo obeznany z przedmiotem, wyłożył ma następnie i popularnie anatomję i fizjologję zwierząt domowych, najejęciej w gospodarstwie rolnem używanych, o ile to dla ludu konieczne jest do wiadzenia potrzebnem. Następnie opisze najwzwyklejsze choroby bydła domowego, tak zewnętrzne, jakoteż i wewnętrzne i poda środki zaradcze do ratowania go; z uwagą na przesadne, a zupełnie bezskuteczne, tych chorób traktowanie; a również nie zaniedba wskazać na pomoc jakiej potrzebuje bydło w razie porodu. W zakończeniu poda ma autor krótką naukę obchodzenia się ze źrebami i instrukcję kucia koni.

Styl wszystkich tych trzech broszurek ma być popularny; język wolny od niepotrzebnych prowincjonalizmów, szorstkiej rubaszości, słowem czy-

do tego niekoniecznie optymistycznie, ale jak miżantrop. Ostro odróżniające się charaktery w wielkiej liczbie występujących osób w jego komedjach: „*Nietoperze*“, „*Gonitwy*“, „*Przesady*“ oświecone są ze wszystkich stron przez akcję. Również w swoich opowieściach jest on wyborynym malarzem charakterów“.

„*Adama Belcikowskiego* płodna twórczość doszła do coraz poważniejszych utworów dramatycznych. Jakkolwiek jego dramata, zwłaszcza uwieńczony „*Mieczysław II*“, opierają się na studjach szekspirowskich, to jednak otwierają śmiałą perspektywę prawdziwej sily twórczej. Język jego jest piękny, czasem wzniosły, intryga zręczna. W komedjach, opowiadaniach, a więcej jeszcze w rozprawach i literackich monografiach odznacza się B. przedstawieniem pełnem powabu.

„*Henryk Sienkiewicz* (pseudonim Litwos), który stał się głośny przez swe listy z Ameryki i nowelle, napisał w r. 1879 dramat oparty na stosunkach arystokratycznego i demokratycznego stronnictwa pt. „*Na jedną kartę*“, świadczący o dużym talencie, ale nie wolny od uprzedzeń. W nowelach „*Z dziennika*“ poznającego nauczyciela“ i „*Janko muzykant*“ wybitniejsze bystre poczucie obecnych cech społeczeństwa, branych z uczniowej strony.

„*Jednym z najwybitniejszych stylistów, który piękność swego języka przelać umie i wliżne swoje dramatyczne utwory, jest Aleksander Swietochowski* (pseud. Okoński). Raczej teoretyk aniżeli empiryk, nadaje osobom dużo dialektycznej zręczności. Z pełnego życia czerpane są jego opowiadania, a klasycznym wykładem odznaczają się jego filozoficzne *Essays*.

„Na przodzie także spotykamy *Zygmunta Sarnackiego* w jego komedjach: „*Zemsta hrabiny*“ i „*Febri aurea*“, *W. Rapackiego* z jego historycznym, prawdą że tylko z epizodów złożonym dramatem:

sty i poprawny. Manuskrypta z dołączeniem nazwisk autorów w zapieczętowanych kopertach, mają być nadsyłane na ręce podpisanego prezesa rady wykonawczej „Macierzy polskiej“ (w gmachu Ossolińskich). Nagrodzone rękopisma „Macierz“ drukować będzie z prawem tylko jednorazowego nakładu.

Wszystkie pisma polskie upraszamy o podanie do wiadomości niniejszego konkursu.

Lwów dnia 9-go listopada 1882 r.

Sekretarz:
Władysław Betza.

Przewodniczący:
Antoni Malecki.

Przeciw zafalszowaniom.

III.

Jeżeli działalność pracowni analitycznych na polu kontroli artykułów spożywczych oddać może zdrowiu naszemu rzeczywiste usługi, niemniej pożyteczną będzie działalność jej na innych polach gospodarstwa domowego.

Rzeczę objaśnię przykładami.

Panie nasze wiedzą z tradycji, że dawniejszymi czasy jedną czarną suknię jedwabną noszono przez całe życie, a nieraz i w spódnicy się odslugiwała. Obecnie materiał na czarną jedwabną suknię, na pozór ciejszy i sztywniejszy od dawniejszego, w rzeczywistości jednak, już po bardzo krótkim użyciu wyświeca się i nabiera pozoru jakby wytłuszczonego, poplamionego. Przyczyną tego jest obciążenie (chargement) przędzy jedwabnej, spowodowane zrazu wymaganiami mody żądającej czarnej, lecz matowego materiału, a które następnie fabrykanci w korzystny dla siebie sposób wyzyskać potrafili. Obciążanie to polega na nakładaniu na jedwab kolejno tłuszczu i farby w takiej ilości, ile tylko na nitce utrzymać się jest w stanie. Niektóre farbiarnie surowego jedwabiu doprowadzają sztukę tę do takiej doskonałości, że z jednego funta dostarczanego im surowego jedwabiu otrzymują trzy funty czarnej przędzy.

Z takiego materiału tkane wyroby, po utkaniu jeszcze raz farbowane i obciążane, w których więc ostatecznie w czterech funtach gotowego towaru jest mało co więcej jak jeden funt czystego jedwabiu, stanowią poważną większość sprzedawanych u nas czarnych matowych jedwabiu.

Tego rodzaju produktami wyrabianymi pod znanym hasłem: „byle taniej“, zalewają nas fabryki lyońskie (z nielicznymi wyjątkami), oraz wiele fabryk szwajcarskich i niemieckich.

Jeżeli już takie są wyroki mody, że naturalny blask jedwabiu ukryć się musi pod grubą powłoką farby, niechże to będzie farbowanie a nie nadużycie, niech na tem nie cierpi i tak już drogi materiał, niech farba stanowi pewną część wagi przędzy, ale niech jej w trójnasób nie przewyższa.

W Niemczech, gdzie mniej na modę, a więcej na trwałość i praktyczność zwracają uwagę, tego rodzaju obciążonych materiałów, nikt nabywać nie chciał; zwiększony w skutek tego dowóz jedwabiu zagranicznych, zwró-

„*Wit Stwos*“, oraz komedjopisarza *Kazimierza Zaleskiego*. Również i *Bronisław Grabowski*, obok szeregu studjów z historii słowian, napisał kilka tragedji i komedji“.

Wspomina także autor *A. Staszczyka* i *Jana Galasiewicza*. „Do tych przyłącza się, jakkolwiek jeszcze nie zbyt szczęśliwie, *Juljan Łętowski*—jak się dowiadujemy drukarz w Krakowie—ze swoją sztuką „*Uroki*“. (*P. Łętowski* jest współpracownikiem piśm warszawskich a nie drukarzem, dramatem zaś swoim „*Izrael na puszczy*“ pozwala o swej przyszłości wróżyć pochlebnie.)

„Zamykamy szereg autorów dramatycznych—powiada autor z końcem rozdziału—wzmianką o *Włodzimierzu Wolskim*, który się wstawił swoim librettem do „*Halki*“. I tu przytacza jeszcze autor w przekładzie jedną z jego przędzy („*Fuchsje*“).

Stwierdzają się tedy nasze słowa na wstępie wypowiedziane, że autor tej literatury cokolwiek zarządowo obchodzi się z autorami i ich dziełami, a co gorzej, że o wielu całkiem zapomina. Nie wspominał na przykład ani jednym słowem *Jana Checińskiego*, który przez lat wiele odznaczał się żywotną działalnością dla sceny, ani *Apollona Natęczy Korzeniowskiego*, utalentowanego autora dramatów i komedji. Dalej o *Józefie Szujkim* jako autorze historycznych dramatów zbyt mało i nie go nie charakteryzująca wzmianka, a przecie z kilka z tych dramatów odznacza się niepospolitimi zaletami. *Faleńskiego*, *Karola Szajnoche* jako autora dramatu: „*Stasio*“, *Sewera*, *Aurelego Urbańskiego*, *Władysława hr. Koziembrodzkiego*, a nadewszystko *Józefa Bliżńskiego* pominięto zupełnie. Uzupełnienie takie i rozszerzenie charakterystyki byłoby koniecznym przy wydaniu drugiego tego pożytecznego zresztą dzieła.

Murro.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

cił czujne na podobne objawy oko świata kupieckiego, który z godną pochwałą dbałością o utrzymanie przemysłu krajowego wyjednał u władz handlowych orzeczenie, aby sprzedaż wewnątrz kraju materiałów jedwabnych, któreby się okazały obciążonemi więcej niż 1/4 częścią wagi czystego jedwabiu, uważać za nadużycie i wyzysk i karcić jako takowe.

A u nas? U nas panuje wszechwładnie moda. Najniehigieniczniejsze ubiory, najnieczystsze materiały, znajdują zawsze wdzięcznych nabywców, pod pozorem mody, którą stwarza i utwierdza fabrykant, nie mający gdzieindziej źródeł zbytu na swój lichy lub fałszywy towar. A jednak, przy nieco dobrej chęci możemy odróżnić towar dobry i trwały od lichego i nietrwałego; nie wystarcza tu jednak ani dobre oko, ani delikatne dotknięcie, ale stanowczo orzec może analiza chemiczna. W pracowni chemicznej z kilku-calowych próbek przesłanego materiału łatwo dojdą, który jest nadmiernie obciążony, a który nie, który się więc będzie lepiej nosił, a który gorzej.

Nie wszyscy wiedzą może, że wszelkie odpadki wełniane: krajka, szmaty i wyczeszki, choćby najbardziej poszarpane i poplamione, znajdują chętnych nabywców w Anglii. Zwożone tam pełnemi ładunkami okrętowemi szmaty wełniane z całego świata, starannie odtłuszczają, następnie szarpia, gremplują i przędą na grube nitki, z których robią puszyste materiały na męskie i damskie ubiory, zwane *szoddy* i *mungo*. Materiały te, na pozór okazałe, nieraz do złudzenia naśladujące wyroby z świeżej wełny, w noszeniu okazują się bardzo nietrwałemi. Już po krótkim czasie puszysta barwa znika, materiał na szwach się wyświeca i rozłazi.

Od nieogłędnego nabycia takich materiałów uchronić nas może pracownia analityczna, która przy pomocy mikroskopu, w próbie danego towaru łatwo rozpozna, czy jest przygotowanym ze świeżej, czy też używanej wełny.

Panie nasze znane są jako dobre i oszczędne gospodynie, coż więc dziwnego, jeśli mając opierać w domu liczną nieraz rodzinę, liczą się z każdym groszem. Mydło kosztuje u sąsiedniego mydlarza kop. 13 za funt, ale tam gdzie w *Kurjerze* czytały, że sprzedają doskonałe mydło do prania po kop. 7 1/2 za funt. Tak znaczna różnica nie jest do pogardzenia, kupuje się więc mydło tanie, zwłaszcza, że kupiec zapewniał, że ono kto wie czy nie jest lepszem od drogiego. Ale w użyciu mydło to coś się dziwnie rozłazi, bieliźnie nadaje chropowatość i jakąś dziwną woń, w końcu po kilku praniach, bielizna zaczyna tu i owdzie pękać, jak gdyby była przepalona.

Robi się w domu alarm, podejrzewamy służbę, że bieliznę rozgotowała, że ją spaliła chlorkiem, że ją przypaliła prasując i t. p. A jednak temu wszystkiemu nikt inny nie winien, tylko owo tanie mydło, które nie jest czystem mydłem, lecz jest zafalszowanym szkłem wodnym, żywicą lub nadmiarem ługu sodowego. Gdybyśmy więc zamiast zaufać ludzającym obietnicom sprzedającego zapytali w pracowni chemicznej, dlaczego to mydło jest tak tanie, uchronilibyśmy się na mocy otrzymanego wyjaśnienia od dotkliwej straty w bieliźnie.

Tych kilka przykładów objaśnia, jak wielostronne, jak różnorodne mogą być pytania, na które pracownia analityczna jest w stanie udzielić stanowcze odpowiedzi i jak często zdarzałyby się sposobność uciekania się z pożytkiem do jej pomocy.

Dr Aleksander M. Weinberg.

Oświadczenie prywatne.

W nrze 250-ym pisma wychodzącego w Poznaniu pt. *Goniec wielkopolski* pojawiła się korespondencja z Warszawy, będąca od początku do końca anonimowym paszkwilem na osobę p. Wacława Szymanowskiego, naczelnego redaktora *Kurjera warszawskiego*.

Tylko wskutek skarcenia tego paszkwilu przez kilka organów prasy warszawskiej, uznaliśmy za rzecz potrzebną, złożyć na tem miejscu następujące objaśnienie:

Po przeczytaniu rzeczony korespondencji *Gonca wielkopolskiego* udzielił się trzej niżej podpisani współpracownicy *Kurjera warszawskiego* do Poznania, celem zażądania zadosyćuczynienia od redakcji *Gonca* za wyrządzoną p. Wacławowi Szymanowskiemu krzywdę.

Sześciu redaktorów najpoważniejszych pism codziennych i tygodniowych w Warszawie raczyło przytem złożyć w ręce nasze deklarację, wyrażającą głębokie ich oburzenie z powodu tego faktu.

Otóż w poniedziałkowym numerze *Gonca wielkopolskiego* z dnia 13-go b. m. wydrukowała redakcja tegoż kategoryczne odwołanie wszystkich „potwarzy”, zawartych w rzeczony korespondencji i „cofając treść jej, uznała, iż była tym razem fałszywie poinformowana”.

Warszawa, dnia 15 listopada 1882 r.

Władysław Bogusławski.
Bronisław Zawadzki.
Tadeusz Czapełski.

W wyższych sferach państwowych poruszono projekt zrównania armji z gwardją co do rang.

Z powodu często wydarzających się kradzieży i uszkodzeń towarów na kolejach żelaznych poruszono w sferach rządowych projekt wprowadzenia następujących przepisów: 1) Koleje odpowiadają za stratę i uszkodzenie powierzzonego im frachtu aż do wręczenia go na miejscu przeznaczenia. 2) We wszystkich przypadkach, wysokość wynagrodzenia obliczana być ma według cen giełdowych albo targowych; gdzie zaś takie daty nie istnieją, wynagrodzenie winno być naznaczone według cen miejscowych podobnych towarów.

Departament kredytowy ministerjum skarbu rozpoczął już rokowania z Bankiem polskim w sprawie udzielenia lombardowi warszawskiemu zasilku w sumie rs. 250,000.

Zarząd kolei warszawsko-terespolskiej zawiadamia o wprowadzeniu w wykonanie taryfy specjalnej na przewóz wyrobów bawełnianych, jako to: barchanu, perkalu i innych, ze stacyj dróg żelaznych: nadwiślańskiej, warszawsko-terespolskiej, warszawsko-wiedeńskiej, warszawsko-bydgoskiej i fabryczno-łódzkiej do stacyj kolei kursko-kijowskiej; w taryfie tej uwzględniono obniżkę, wprowadzoną przez dodatek VIII-my do taryfy związku południowo-zachodnio-warszawskiego.

Ruch ludności m. Warszawy w ciągu tygodnia od 29-go października do 4-go listopada r. b. Urodziło się: chłopców 144, dziewcząt 107, razem 251 (więcej o 12 niż w tygodniu poprzedzającym). W tej liczbie nieślubnych: chłopców 16, dziewcząt 26, razem 36 (mniej o 8 niż w tygodniu poprzednim). Noworodków było 19 (chłopców 11, dziewcząt 8). Co do religji: katolickiej 165, prawosławnej 12, ewangelicko-augsburskiej 9, ewangelicko-reformowanej 2, wyznania mojżeszowego 63. Zmarło zaś: mężczyzn 101, kobiet 104, razem 205 (mniej o 63 niż w tygodniu upłynionym). Z przyjeźdźnych zakończyło życie: mężczyzn 5, kobieta 1, razem 6 osób. Dzieci do lat pięciu zmarło 102 (mniej o 40 niż w tygodniu poprzednim). Najwięcej zmarło w cyrkule V/VI—38, najmniej w cyrkule XII—11. Głównymi chorobami powodującemi śmierć były: zapalenie oskrzeli i płuc 34, niezbyt kiszki 30, suchoty płuc 19, błonica i dławicze 16, tyfus brzuszny 12, ospa 11, choroby organiczne serca 9, choroby różne zakaźne 8, uwiad schyłkowy 7, zapalenie nerek 6. Śmierci wypadkowych zdarzyło się 3 (mężczyzna 1, kobiet 2). W tymże czasie zawarto związków małżeńskich 80 (mniej o 23 niż w tygodniu upłynionym), mianowicie: w kościele katolickim 52, prawosławnym 2, ewangelicko-augsburskim 6, ewangelicko-reformowanym 1.

W ciągu tygodnia od 29-go października do 4-go listopada r. b. dostawiono na targ praski w ogóle 1,798 sztuk bydła (mniej o 184 niż w tygodniu poprzedzającym), mianowicie: bydła stepowego: wołów 1,575, krów 107; bydła miejscowego: wołów 28, krów 88. Z bydła stepowego sprzedano rzeźnikom warszawskim wołów 1,295, krów 77; na prowincję: wołów 280, krów 30. Z bydła miejscowego sprzedano na prowincję: wołów 27, krów 52. Pozostało niesprzedanych z bydła miejscowego wół 1, krów 11. Krów dojnych było 25 (mniej o 24 niż w tygodniu upłynionym). Przypędzono wieprzów 2,200 (mniej o 600 niż w tygodniu poprzednim), z czego sprzedano do Prus i na prowincję 900, cieląt 460 (więcej o 50 niż w tygodniu ubiegłym), owiec 1,000 (mniej o 200 niż w tygodniu poprzednim). Przewieziono przez rogatki mięsa wołowego 3,131 pudów, wieprzowego 208, baraniego 770, cielęcogo 46, razem 4,155 pudów (więcej o 271 niż w tygodniu upłynionym). Mięso wołowe placono po kop. 13 1/2, cielęcog po kop. 17 1/2, wieprzow po kop. 16 1/2, baranie po kop. 12. Funt chleba razowego kosztował 2 3/4 kop., pyłowego 4 1/4 kop., bułek zwyczajnych 7 kop., lepszych 8 kop. (taniej o 1/2 kop. niż w tygodniu upłynionym). Szażeń sześcienny drzewa twardego sprzedawano po rs. 16, miękkiego po rs. 14. Za czwartwę węgla kamiennego żądano rs. 1 kop. 62 1/2 i rs. 1 kop. 50.

W celu uporządkowania ulicy Trębackiej magistrat na kolegjalnem posiedzeniu postanowił bezzwłocznie przystąpić do rozbiórki zabudowań na posesji nr 420a, jak również do rozbiórki tej części zabudowań po byłej poczcie, które usunąć potrzeba dla rozszerzenia ulicy.

Senat zatwierdził licytację na oczyszczenie w Warszawie kanałów miejskich i mostków, jak również na oczyszczenie kanałów w bydłobójni na Solcu, w przeciągu lat dwóch na rzecz przedsiębiorcy tutejszego p. Arona Kleifa; przedsiębiorstwo to wynosi około 47 tysięcy rubli.

Z decyzji głównego naczelnika kraju odbędzie się publiczna licytacja na dostawę szabru do robót miejskich na rs. 1883/4 od zwiększonej ceny 30 rs. za sążeń kubiczny tego materiału.

Pułkownik br. Brunningh naznaczony został na przewodniczącego komisji poboru wojskowego w m. Warszawie.

Dzisiejszy rozkaz policyjny obejmuje wykaz stanowisk żołnierzy policyjnych na ulicach miasta. Stanowisk tych jest w cyrkule 2/3 sobornym—34, w 4 bielańskim—21, w 5/6 powązkowskim—37, w 7 wolskim—26, w 8 jerozolimskim—43, w 9 łazienkowskim—33, w 10 nowoświeckim—33, w 1/11 zamkowym—40, w 12 praskim—12. Ogółem 279 stanowisk, na których w każdej chwili znajdować się powinien żołnierz policyjny dla pilnowania porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Szkola podoficerska, mieszcząca się na Pradze, w domu tuż przy wale ochronnym położonym, z powodu reorganizacji rezerwy i wojsk miejscowych, zniesiona została; zabudowania szkolne zajął sztab 26-go bataljonu rezerwy na kancelarję oraz pomieszczenie dla wojska.

Słyszeliśmy, że w okolicach miasta naszego ma powstać nowa gwoździarnia, oraz fabryka sprzętów z blachy giętej.

Z teatru i muzyki.
* „Cyrulik Sewilski”, ostatnia opera z zamierzonego włoskiego repertuaru, powiodła się wczoraj tak wybornie, że się na tem przedstawieniu sprawdziła maksyma „koniec dzieło chwali”.

Vergier śpiewał tytułową rolę i nietylko śpiewał, ale grał dykcją, akcentami, humorem, werwą, słowem był Figarem, jakiego nie słyszeliśmy dawno, bardzo dawno.

W interpretacji tej partji, nierównie od wielu bohaterów trudniejszej, zachwycała szczególnie sztuka artystycznego łączenia najdowodniejszego *parlando* ze śpiewem wykwiutnym, szlachetnym, pełnym szczegółów, które noszą na sobie cechę inteligencji i smaku wykształconego w najlepszej szkole na klasycznych wzorach.

Pod względem takiego wykończenia duet w akcie pierwszym z Rozyną był arcydziełem artyzmu i wytwornego smaku.

Ale bo też jaka to była Rozyna! Już partja sopranowa w „Don Pasqualu” pozwalała się domyślać, ile taka artystka, jak panna Varesi, może włożyć tinezji, subtelności i elegancji w partję, domagającą się koniecznie skończony śpiewaczki i doskonałej aktorki.

Wczorajsza Rozyna przeszła wszelkie oczekiwania.

Nie słysząc śpiewu, nie widząc gry panny Varesi, trudno wystawić sobie ów ton dystyngowanego humoru, którym przenikniona jest bohaterka Rossiniego w interpretacji sympatycznej artystki.

W tej kokieterji przebiegłego filuternego dziewczęcia, łączącej w sobie wszystkie wdzięki kobiecości, nie nie razilo, nie nie zatracalo o afektację, każdy gest był na swoim miejscu; każde przechylenie głowy przyczyniało się do plastycznego upostaciowania gracji.

A coż dopiero śpiew! Ile nowych pomysłów w wykonaniu słynnej arji „una voce poco fa”, jaki gust w traktowaniu duetu z Figarem, jak każda nowa inwencja w dykcji muzycznej w akcentowaniu frazesów trzymana jest ściśle w karbach stylu Rossiniego!

Lekcja śpiewu i wykonane podczas tej sceny warjacje na temat „Karnawału weneckiego” obudziły gorący entuzjazm.

Artystka wyczerpała w tym koncertowym popisie wszystko, co tylko dokazać można zadziwiająca giętkością głosu, nieomylną pewnością *staccato*, i całym mechanizmem wokalnym, przybierającym do tego użytku dokładność instrumentu.

Don Basilio nie był takim jakiego spodziewaliśmy się, znając wykształcenie muzyczne pana Seidemannu.

Postać cała w śpiewie i grze razila przesada. Afektowane akcentowanie recitativ a nawet frazesów w okresach melodyjnych, naruszające często-kroć ciągłość *cantabile*, jak w arji o potwarzy, nieustannie a nie zawsze uzasadnione przechodzenie od szepetu w *parlando* do *fortissima* w dykcji muzycznej, ruchy zbyt obfite i gwałtowne, narzucające się widzowi i słuchaczowi, dążenie do efektów jaskrawych, oto grzechy, które naznaczały chwilami komieczną postać Don Basilia piętnem karykatury.

Wino takiego traktowania tej partji należy przypisać może więcej atmosferze, w której się narodzić musiała taka a nie inna postać.

Jestto Don Basilio niemiecki, szarża germańska, szeptona na satyrze francuskiej.

U nas Żółkowski zostawił nieśmiertelną tradycję; p. Seidemann jest zbyt młodym, aby ją pamiętał.

w takim razie nie pozostaje mu nic więcej, jak pomiarować się trochę w gestykulacji i w akcentach i przedstawić Don Basila spokojnie; komizm partji zyska na tem niezawodnie.

Marini jako Almagiva robił wszystko, co może zrobić śpiewak śpiewający nieswoją partję.

* W początku przyszłego tygodnia odbędzie się pożegnalne przedstawienie goszczących u nas śpiewaków włoskich.

Widowisko składać się ma z celniejszych wyjątków oper w ubiegłym sezonie wykonywanych.

* Próby pamięciowe z „Jacusia,“ komedji E. Lubowskiego, rozpoczną się w nadchodzącą sobotę.

W międzyaktach benefisowego przedstawienia Aloizego Żolkowskiego połączone orkiestry teatralne wykonywać będą napisane na cześć jubilata przez pp. Hoffmana, Lewandowskiego i Münchheimer utworu.

* Michał Bałucki napisał nową, trzyaktową komedję p. t. „Otwarty dom“.

* Od kilku dni gości w Warszawie młoda fortepianistka, niezennica profesora Tedesco z Odesy, panna Rosa Kofman.

Przybyła ona tu z zamiarem dania koncertu.

* Na nowym instrumencie muzycznym własnego pomysłu nazwanym harmonium zamierza w Warszawie wkrótce koncertować w mieście naszym p. Hławacz, znany dobrze muzykalnemu światu Petersburga, jako wyborny dyrektor orkiestry.

Pan H. produkował się z harmonium w Niemczech, gdzie zyskał sobie uznanie publiczności i przychylną ocenę krytyki.

= Album Ordy.

Ukazało się „Album widoków Polski“ Napoleona Ordy.

Jestto siódma serja cennego tego zbioru.

Zasłużony zbieracz tym razem oprowadza nas po ziemi wieluńskiej, łęczyckiej, powiecie sieradzkim, następnie przechodzi do sąsiednich, dzisiejszej gubernii kieleckiej, ukazując uroczę Chęcin, Jędrzejów, Miechów i wiele innych miejscowości.

Ryciny, starannie wykonane i wiernie oddające przedmiot, zalecają to wydawnictwo.

Podpis w dwóch językach pod każdą nadaje publikacji szerszą, nawet po za miejscową doniosłość.

To też miło nam nadmienić, że w angielskim *Athenaeum* czytaliśmy po kilkakroć pochlebną wzmiankę o „Albumie“ naszego wydawcy...

= Przytulki dla położnic.

Z dniem jutrzejszym otwartych będzie pięć przytułków dla położnic.

Przytulki te mieszczą się:

I-szy w domu pod nr 66 przy ulicy Leszno pod kierunkiem lekarza Biegańskiego.

II-gi w domu pod nr 2 przy ulicy Prostej pod zawiadywaniem dra Tomaszewicz-Dobrskiej.

III-ci w domu pod nr 5 przy ulicy Nowo-Wielkiej pod kierunkiem dra Kondratowicza.

IV-ty pod nr 150 przy ulicy Targowej pod opieką lekarską p. Gromadzkiego.

V-ty pod nr. 10 przy placu Muranowskim, w którym nieś będzie pomoc lekarz Rubinstein.

Przytulki te zawdzięczają swoje powstanie inicjatywie p. Stanisława Kronenberga.

Od kobiet zgłaszających się do przytułków nie będą wymagane dowody kwalifikacyjne, ani też jakiegokolwiek opłaty.

= Pożyteczny projekt.

Inżynierja i budownictwo wystąpiło z projektem gromadzenia danych statystycznych, odnoszących się do materiału surowego naszego kraju i zużycowania takowego.

W tym celu redakcja tego pisma rozesała stosowną ilość szematów, które po sumiennem wypełnieniu cyframi pozwolą jej wystąpić z uporządkowanym materiałem na wiecu techników, mającym się odbyć w roku 1885.

= Ogólne zebranie.

Stare, opustoszałe oddawna, a przedwiekową ornamentyką zdobne ściany głównych sal pałacu Brühlów, pomieściły w dniu wczorajszym przeszło 200 członków Towarzystwa wioślarskiego, które apartamenta te na zimową dla siebie obrało rezydencję.

Po przemowie prezesa Towarzystwa, oraz po odczytaniu protokołu krótkiego z poprzedniego ogólnego zebrania, kasjer Towarzystwa, p. Rudowski, przedstawił budżet na rok 1883, podług którego niezbędne wydatki tak dla urządzenia lokalu zimowego, jak i dla letniej przystani, przenoszą przewidywane dochody o rs. 3,260.

Skutkiem tego komitet wnosi, aby dla pokrycia deficytu wypuścić nową serję obligacyj, po rs. 10 sztukę, na ogólną sumę rs. 3000, które to obligacje z początkiem 1884 r. częściowo umarzone być mają.

Wniosek ten znaczną większością głosów przyję-

to, poczem zastanawiano się nad mocją przez kilku członków podpisaną, a domagającą się, aby oprócz zamierzonego urządzenia gimnastyki, czytelni, bilardów etc., ustawiono także w klubie kilka... zielonych stolików.

Wnioskodawcy projekt swój motywowali tem, iż nie wszyscy członkowie, zwłaszcza w starszym wieku, chcą i mogą korzystać z zabaw takich jak gimnastyka lub szermierka, że i im należy dać sposobność przyjemnego spędzenia czasu w miejscu, które właśnie uprzyjemnienie członkom swoim chwil wolnych od zajęć ma na celu.

W konkluzji zaś swoich wywodów dodali, iż niewłaściwe jest łączenie pojęć o grze w karty z pojęciem o hazardzie, gdyż i najniewinniejsza nawet gra towarzyska, przy zlej woli grających, stać się może grą hazardową.

Zależy to od... samych grających. Nie takiego atoli zdania była widocznie większość zebranych, gdyż wniosek ten poddany pod głosowanie znaczną większością upadł, i na tem posiedzenie ukończono.

= Pytanie.

Szyny kolei konnej przekładane są w jednym z punktów Krakowskiego Przedmieścia z jednej strony na drugą.

Przyczyną tej zmiany ma być niezadowolenie pewnego właściciela domu z powodu przejazdu tramwajów tuż przy chodniku.

Zachodzi jednak pytanie, gdzie przeniesione będą następnie też szyny, gdy i właściciel domu po drugiej stronie ulicy z temże samem wystąpi niezadowolonym?

= Wynalazek.

Od dni kilku w przejeździe z Paryża do Cesarstwa bawi w mieście naszym wynalazca przyrządu do gaszenia pożarów w teatrach, który, odbywszy próby swojego wynalazku w wielu teatrach, stara się o urządzenie takichże prób w Warszawie.

Z okazji tej wypadła nam nadmienić, iż podobny przyrząd wynalazł jeden z tutejszych majstrów mularskich i uzyskał nań przywilej.

= Licytacja.

Od dni kilku odbywa się w korpusie pałacu brühlowskiego sprzedaż licytacyjna obrazów obejnych ze zbioru prywatnego różnych szkół malarzy zagranicznych i polskich.

Zwracamy na nią uwagę miłośników sztuki.

= Pożegnanie.

B. dyrektor drogi warszawsko-wiedeńskiej, p. Gustaw Findeisen, żegnał w dniu onegdajszym kolegów swoich.

Zetranie złożone, z kilkudziesięciu osób, odbyło się wieczorem i przeciągnęło się do późnej nocy.

= Zaślubiny.

Z powodu odbyć się mających w tych dniach zaślubin hr. Romana Potockiego, syna namiestnika Galicji, z hr. Izabelą Potocką, córką Stanisława i ks. Marii z Sapiehów, przybywa do Warszawy wiele członków rodzin z nowożeńcami spokrewnionych.

Zjeżdżają Sapiehowie, Sanguszkowie, Potocy, Zamoyscy, Branicey, Lubomirscy, Tyszkiewicz i wielu innych.

Ślub młodej pary nastąpi w kościele świętokrzyskim, poczem nowożeńcy udadzą się do Willanowa.

= Sprytny faktor.

Pewien faktor, który, jak donosi *Kur. por.*, pośredniczył specjalnie w sprawach wekslowych, znikł w tych dniach z Warszawy.

Pomysłowy ten człowiek, wydający podrobione weksle, przyprawił o szkodę dwie firmy, mianowicie jedną na 26,000, a drugą na 5,000 rs.

Dotąd niewiadoma jest cyfra ogólna sfalszowanych weksli.

= Ospa.

Straszna ta choroba wybuchła znowu przy ulicy Bugaj.

Pod nrem 8 zapadło na nią dwoje dzieci Antoniego H.

= Samobójca.

Niewiadomym człowiekiem, który w zamiarze odebrania sobie życia onegdaj wieczorem na Krakowskim-Przedmieściu rzucił się pod biegnący wóz tramwajowy, był czeladnik stolarski Jan K.

Przywieziony do szpitala św. Rocha, po amputacji nóg, wyzionął ducha.

= Wypadki przy pracy.

W dniu wczorajszym w warsztatach mechanicznych kolei warszawsko-wiedeńskiej stolarz Śl., zajęty przy heblarni parowej, nożem teźże bardzo ciężko zranił sobie rękę.

W dniu dzisiejszym w tychże warsztatach kotlarzowi D. spadający ciężar stłukł i złamał prawą nogę.

W dniu wczorajszym, w fabryce żelaznej na No-

wej Pradze, obsuwające się wielkie mury przywaliły kowala W., który wskutek tego poniósł tak ciężkie uszkodzenie, iż zyciu jego grozi niebezpieczeństwo.

= Danie statystyczne.

W parafji rzymsko-katolickiej lubelskiej urodziło się w roku zeszłym 627, zmarło zaś 757 osób, liczba więc zmarłych przenosi liczbę urodzeń o 130.

Rok bieżący wykazuje lepszy rezultat, gdyż po dzień 1-szy listopada zapisano 637 urodzeń, zmarło zaś 509 osób.

Ślubów małżeńskich zawarto w ubiegłym roku 205, w roku zaś bieżącym do 1-go listopada tylko 128.

= Ze statystyki.

Począwszy od 1870 r. do dziś, z dóbr rządowych i poduchownych, będących własnością skarbu, rozdano gruntu bezrolnym mieszkańcom gubernji kieleckiej 15,181 mórg 106 pręt., w tej liczbie z dóbr rządowych 1,077 m. 282 pr., a z dóbr poduchownych 14,103 m. 124 pr.

Czterdziestu donatarzuszom wydzielono 55,682 m. 165 pr. i dwudziestu dziewięciu osobom rosyjskiego pochodzenia skarb sprzedał w drodze licytacji z dóbr poduchownych 5,783 m. 244 pr.; stu czterdziestu trzem mieszkańcom Królestwa, w tej liczbie 27 włościanom i 39 starozakonnym, sprzedano 30,581 m. 179 pr.

Obecnie skarb posiada jeszcze do zbycia dwa majątki po duchowieństwie krakowskim, 1,999 m. 68 pr. gruntów poduchownych, z których 1,821 m. 48 pr. mogą nabyć wyłącznie osoby pochodzenia rosyjskiego, wreszcie 2,986 m. 222 pr. obszaru, złożonego z mniejszych realności.

= Wykopalisko.

Pewna włościanka ze wsi Cianowice, w powiecie olkuskim, kopiąc ziemniaki, natrafiła na garnek, napełniony monetą srebrną i złotą.

Było tam mianowicie kilka dukatów holenderskich z XV-go i XVI-go wieku, jakaś moneta złota nieznanego stempla i około tysiąca najróżniejszych monet srebrnych.

= Jeszcze pożar.

Marjampol został niedawno zaalarmowany silnym wybuchem pożaru, jaki ukazał się na ulicy Preńskiej.

Ogień ogarnął szybko drewniane budynki tej dzielnicy.

Jedynie energicznej pomocy miejscowej straży ochotniczej zawdzięczać należy szybkie przecięcie kłęski.

Zgorzało jednak sześć domów.

= Pożar.

Kłęską pożaru dotknięte zostały niedawne dobra Głupców, w kieleckiem.

Ogień szerzył się głównie w zabudowaniach folwarcznych.

Zboża w snopach zgorzało blisko na 10,000 rs.

Pożar powstał z podpalenia — lecz winnego nie wykryto.

= Zbrodnia.

W dniu 1 b. m., w lesie pod wsią Radziechowice, w powiecie noworadomskim, włościanie, przechodzący drogą leśną do kościoła, spostrzegli leżącego na ziemi gajowego, Antoniego Szymczaka, z rozbitą głową, wydającego jeszcze znaki życia, który jednakże odwieziony do szpitala w Noworadomsku, pomimo udzielonej mu pomocy lekarskiej, w parę godzin żyć przestał.

Wyprowadzone śledztwo wykazało, że Szymczak, chcąc przytrzymać dwóch włościan, którzy kradli drzewo, został przez tychże pałkami zabitym.

Zabójców gajowego aresztowano.

= Zabójstwo.

W dniu 3-m b. m., w osadzie Wojniujce, w powiecie sejneńskim, jeden z mieszkańców, spotkawszy piętnastoletniego Augusta Ligowskiego, do którego miał od dawna złość za obelgi, pochwyciwszy tegoż w swoje ręce, tak okropnie zbił go kijem, iż biedny chłopiec natychmiast ducha wyzionął...

Zabójca Ligowskiego, przytrzymany na uczynku, oddany został w ręce sprawiedliwości.

Ze świata.

× *Mife!* Czasowi doniesiono z Wiednia w drodze telegraficznej, iż nauczycielem technologii chemicznej w krakowskiej akademji techniczno-przemysłowej mianowany został Niemiec Steingraber, którego kandydaturę dziennikarstwo polskie, zgodnie z głosem ogółu, tak ostro atakowało...

× *Atanazy Kiciński*, major b. w. polskich, zmarł w tych dniach we Lwowie, przeżywszy lat 65.

× **Kolonja polska na Syberji.** Z powodu mającego nastąpić jubileuszu Syberji, *Königsberger Hartungsche Zeitung* podaje szkice krajowe, pomiędzy którymi znajduje się sprawozdanie o polakach autochtonach, którzy już tylko z religji swojej wyróżniają się od ludności miejscowej. Inne szkice dotyczą naszych rodaków, przebywających w Irkucku i Tobolsku, gdzie żyjąc towarzysko, zachowali wszystkie swoje cechy narodowe.

× W Paryżu urządził w dniu 26-ym listopada stowarzyszenie byłych uczniów szkoły polskiej, wieczór deklamacyjny-muzyczny pod przewodnictwem Bohdana Zaleskiego. Dochód przeznaczony na rzecz pomnika Adama w Krakowie.

× **Konkurs.** Komitet wiedeński, kierujący uroczystością obchodu odsieczy 1683 roku, ogłosi dnia 1-go grudnia konkurs na utwor sceniczny, ludowy, rozgrywający się na tle wypadków pamiętnego roku. Nagrodę stanowić ma 300 dukatów. Termin nadsyłania prac — pięć miesięcy.

× **Nienawiść do wielkich miast** jest produktem ostatniej epoki, a wynikiem współzawodnictwa prowincji ze stolicy. Paryż tradycyjnie stał się antypatycznym w głębi Francji, a Londynowi cała prowincja przypina łaski. Obecnie wyszła książka: „Der Haas gegen die grossen Städte“ Fischera, w której przedstawia statystykę przestępstw porównawczą. Figuruje tu pomiędzy innymi i Warszawa w związku z ludnością prowincjonalną... Cyfry są luźne i niewiadomo na czym oparte, ale wprost zmiernają do udowodnienia tezy autora.

× **Nowy genjusz.** W literackich i artystycznych kołach Paryża, specjalnie w salonach Sary Bernhardt, jest w obecnej chwili przedmiotem szczególniejszego zajęcia niejaki Rollinat. Zapoznany przez czas długi, doczekał się nareszcie ów uniwersalny genjusz uznaniai sławy, dzięki protekcji Wiktora Hugo, Sary i znanego współpracownika *Figara*, Wolffa. Odkryto w nim niepośledniego poetę, wirtuoza na fortepianie, kompozytora i malarza. Czy rzeczywiście Rollinat jest genjuszem — za to ręczyć nie będziemy, w każdym razie niepodobna przypuścić, aby tuzinkowy jakiś talent mógł się cieszyć protekcją tylu wybitnych na tem polu osobistości.

× **Szczerłość i galanterja.** Jedno z dobrze znanych w arystokratycznych salonach Paryża, rosyjskich małżeństw, miało przed kilku tygodniami obchodzić srebrne wesele; nadobna Baucis przebywała jeszcze w Nizy, Filemon zaś oczekiwał na nią w swojej ojczyźnie — gdy oto nagle otrzymuje od stęsknionej małżonki telegram następującej treści: „Mam jeszcze tyle sympatji dla ciebie — iż otwarcie wyznać ci mogę — że kocham kogo innego. Mam nadzieję, że zezwolisz na rozwód i jako pamiątkę przeżytych razem dwudziestu pięciu lat szczęścia, przyslij mi przyzwoitą część kapitału, którym rozporządzać możesz.“ Zdziwiony — nie powiemy jednak — przerażony małżonek, odelegrafował natychmiast: „Zezwalam na rozwód i daję 100,000 rubli; radbym tylko wiedzieć nazwisko antykwaryusza.“

× **Pomyłka ministerjalna.** Z Paryża donoszą pod dniem 10-ym b. m.: Sprawozdawca komisji budżetowej oświadczył, że badając cyfry przedstawione przedwczo-raj przez ministra finansów, odkrył błąd więcej niż o sto milionów w rachunkach kolei żelaznych. O taką więc sumę zmniejszy się przeniesienie pozostałości skarbowych na rok następny, a przez to deficyt, *latwy zresztą do usunięcia*, wyniesie 292 milionów.

× **Zecer deputowanym.** Nowo-wybrany z Medjolanu deputowany do parlamentu włoskiego, p. Maffi, jest z zawodu zecerem. Nie przyjął on, jak powiada *Italie*, zasiłku 3,000 franków rocznie, który ofiarowała mu izba syndykałna robotników w Medjolanie, aby mu ułatwić niezależną egzystencję w stolicy i swobodne spełnianie obowiązków deputowanego, uprosił tylko zarząd drukarni Civelli, w której pracował dotychczas, ażeby przeniosła go do filji swojej w Rzymie. Rano więc będzie i nadal pracował w drukarni, a od południa w parlamencie.

× **Głód.** Południową Hiszpanję nawiedziła klęska głodowa. Lud zrabował piekarzy oraz śpichrze w Xeres i w Rizarsonie.

× **Znany Tanner** czyni obecnie oryginalne doświadczenie na swej żonie. Polecil on jej wyjechać do Francji, aby ocenić na pół roku, jaki wpływ na jej temperament mieć będzie zmiana trybu życia... W tym samym celu siostrę swoją posłał do Niemiec!

× **Japońskie malarstwo.** W berlińskim muzeum sztuki i przemysłu otwartą została wystawa malarstwa japońskiego. Obrazy pochodzą prawie wszystkie ze zbiorów prywatnych p. Gierke z Wrocławia. Powtarzamy „obrazy“, bo wystawa o której mówimy nie ogranicza się na znanych powszechnie malaturach na porcelanie, lakierze i t. p., ale zaznajamia nas z zaciekawiającym bardzo rozwojem rzeczywistej sztuki malarskiej, od dawna już widać uprawianej w państwie mikadów. Nie można do tych obrazów przykładać miary europejskich pojęć o sztuce i estetyce — nie można jednak nie przyznać wcale dobrej charakterystyki scenom z publicznego i prywatnego życia japończyków. Obrazy pochodzące z XVI-go i XVII-go wieku są dla nas prawie kompletnie niezrozumiałe — za to pejzaże, martwe natury i rodzajowe obrazki nowoczesnych malarzy noszą na sobie

piętno, nawet na dalekim wschodzie wpływ swój wywierającego realizmu. W ogóle obrazy nowszych japońskich artystów mile sprawiają wrażenie.

- × **W biurze.**
- Czego pan żąda?
- Posady.
- Tak? (ciszej) a do czego się pan nadajef
- Przepraszam... jestem głuchy.
- A to dobrze... w takim razie przeznaczam pana do biura reklamacyjl...
- × **Filip.**
- Co robisz Filipie, drzesz mi papiery na biurku?
- Proszę jasnie pana, to papier nie czysty, ale zapisany...

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu Wich.* — Rzecz podana w kształcie projektu. Nazwisko inicjatora na dyskreccji redakcji.

— *Panu Ar. Wolfowi.* — We właściwej rubryce numeru 255-go *Kurjera* znajdzie sz. pan urzeczywistnione swoje życzenia. Podzielając zupełnie jego zdanie, nie mogliśmy wszelako wcześniej spełnić tego, czego sz. pan od nas żądał.

— **Sprostowanie.** We wczorajszym artykule p. t. „Józef Bogdan Wagner“ z winy zecera przestawione zostały w drugim ustępie wyrazy, zmieniające znaczenie; ustęp ten powinien brzmieć: „Zmarły, jako syn utalentowanego niegdyś członka orkiestry warszawskiej, pierwszego wiolonczelisty teatru narodowego, przyjaciela Elsnera i Kurpińskiego, odebrał artystyczne wychowanie.“

Nekrologja.

† S. p. ksiądz Antoni **Stępowski**, kanonik h. diecezji kaliskiej i lubelskiej, b. dziekan i proboszcz w Łęczyce, o. statutu kapelan przy szpitalu św. Łazarza, oparzony św. Sakramentami, po kilkotygodniowej ciężkiej słabości w wieku lat 69, w dniu 15 b. m., o godzinie 2-jej po północy przeniósł się do wieczności. Pozostała rodzina zaprasza wiernych na żałobne nabożeństwo w dniu 17 b. m., w piątek, o godzinie 10-jej zrana, do kościoła katedralnego św. Jana, a następnie w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 3-jej po południu, na wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski. —3643—

† S. p. Gustaw-Adolf **Suckert**, kandydat budownictwa, po kilkodniowej ciężkiej chorobie, w 23 roku życia przeniósł się do wieczności, w dniu 10 listopada r. b. w Petersburgu, gdzie dla złożenia egzaminu na stopień budowniczego czasowo przebywał. Zwłoki zmarłego przewieziono do Warszawy i złożone w kaplicy cmentarnej ewangelicko-augsburskiej, przeniesione zostaną do grobu familijnego na cmentarzu tegoż wyznania, dnia 16 b. m., o godzinie 3-jej po południu, na który to obrzęd nieutuleni w żalu rodzice zapraszają krewnych, kolegów i znajomych. —3626—

† W dniu jutrzejszym, jako w oktavę śmierci s. p. Józefa **Filleborna**, fabrykanta wyrobów brązowniczych o godzinie 10 i pół zrana, odprawione zostanie żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego, przy ulicy Senatorskiej, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych. —3642—

† Nabożeństwo za zmarłych członków warszawskiego zgromadzenia felcerów odbędzie się w dniu 16 b. m., o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Anny. —3631—

† W dniu 16 b. m., we czwartek, jako w rocznicę śmierci s. p. Kajetana **Szczawińskiego**, b. oficera b. wojsk polskich, oraz za spokój duszy małżonki jego s. p. Marjanny z Dzierżanowskich **Szczawińskiej**, odprawiona zostanie wotywa żałobna w kościele św. Józefa Oblubieńca obok skweru, o godzinie 9 i pół zrana. —3639—

† Jako w drugą rocznicę śmierci s. p. Natalji **Radke**, oraz i za duszę s. p. Teodora **Radke**, we czwartek, dnia 16 b. m., o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu odprawi się nabożeństwo żałobne, na które matką z siostrami zaprasza. —3637—

† Dnia 16 b. m., we czwartek, jako w rocznicę imienia s. p. Salomei z Ojczyńskich **Turskiej**, o godzinie 10-jej zrana, w kościele Przemienienia Pańskiego, przy ulicy Miodowej, odbędzie się żałobne nabożeństwo, na które syn i córka zapraszają rodzinę, przyjaciół i znajomych. —3638—

† W dniu 16 b. m., we czwartek, o godzinie 9-jej zrana, odbędzie się w kościele przy cmentarzu powązkowskim żałobna wotywa, za duszę s. p. Antoniego **Lewickiego**, inżyniera, a następnie poświęcenie pomnika wzniesionego na jego grobie, na który to obrzęd zaprasza się rodzinę, przyjaciół i kolegów zmarłego. —3629—

† Dnia 16 b. m., we czwartek, w najboleśniejszą rocznicę śmierci s. p. Wincentego **Makomaskiego**, odbędzie się wotywa żałobna w kościele św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej, o godzinie 10-jej zrana, na którą niepoieszeni w żalu rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —3627—

† We czwartek, dnia 16 b. m., jako w czwartą bolesną rocznicę śmierci s. p. Stanisława **Biesiekierskiego**, odbędzie się żałobne nabożeństwo o godzinie 11-jej zrana,

w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu, obok skweru, na które pozostali rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. —3640—

† W piątek, dnia 17 b. m., odbędzie się w Petersburgu poświęcenie pomnika po s. p. Janie **Kenigu**, dyrektorze drogi żelaznej Mikołajewskiej, na którą to intencję odbędzie się w Warszawie w kościele św. Aleksandra w tymże dniu nabożeństwo żałobne, o godzinie 10 i pół zrana, o czem niniejszem zawiadamia się kolegów, przyjaciół i znajomych. —3630—

† W dniu 17 b. m., w piątek, jako w rocznicę śmierci s. p. Piotra **Pisarzewskiego**, magistra farmacji, b. profesora gimnazjum, odprawionem zostanie żałobne nabożeństwo w kościele św. Krzyża, o godzinie 9-jej zrana, na które pozostała żona wraz z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłego. —3633—

† W dniu 17 b. m., w piątek, o godzinie 10-jej zrana, odbędzie się w kościele św. Antoniego przy ulicy Senatorskiej, nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Aleksandra **Moldaura**, b. sędziego pokoju, na które pozostała wdowa wraz z rodziną zaprasza krewnych i przyjaciół. —3636—

† Szanownym kolegom s. p. męża mego Józefa **Frykacza**, a szczególnie pp. pryncypałom, którzy podczas całej choroby, a nawet po śmierci swoją wrodzoną i powszechnie znaną szlachetnością przyszli z czynną pomocą, a na pogrzebie raczyli swoją obecnością choć w części ulżyć cierpieniom moim po stracie nieodżałowanego męża, składam serdeczne podziękowanie. W nieutulonym żalu wdowa —3634— **Katarzyna Frykacz.**

† Wszystkim uczestnikom za oddanie ostatniej posługi przy wyprowadzeniu zwłok s. p. Pawła **Wiśniewskiego**, w dniu 13 b. m., składa najserdeczniejsze podziękowanie pozostała wdowa wraz z dziećmi. —3645—

Z Cesarstwa.

Petersburg 13-go listopada. — *Głos* komentując prace delegacji austro-węgierskich powiada: „Odwadna już krąży pogłoski, że Austro-Węgry usilnie gotują się do obrony swoich granic, włoskiej i rosyjskiej. Minister wojny mówił w delegacjach o fortyfikacjach południowego Tyrolu, Krakowa, Przemyśla itd. Jestto najzupełniej zgodne z krążącymi pogłoskami. Kredyt 7,500,000 guldenów udzielony przez komisję budżetową delegacji w całości użyty będzie na wojenne obronne roboty, mające na względzie Włochy i Rosję. Przeciwno Niemcom żadne środki ostrożności przedsiębrane nie będą, a w Wiedniu widocznie zupełnie są przekonani, że z tej strony żadne niebezpieczeństwo nie zagraża cesarstwu Habsburgów. O ile uzasadnieni być mogą obawy austriackich mężów stanu co do Włoch, naturalnie ocenić nie możemy, a szczególnie po niedawnym ujawnieniu przyczyn, które dotychczas przeszkadzały cesarzowi Franciszkowi-Józefowi oddać królowi Humbertowi złożoną prezeń wizytę. Ale zdaje nam się, że mamy prawo twierdzić z zupełnym przeświadczeniem, że ze strony Rosji, Austro-Węgom nie grozi żadne niebezpieczeństwo. Oslaniać granice cesarstwa Habsburgów od wkroczenia wojsk rosyjskich — to wydatek nie mający celu, jeżeli tylko w Wiedniu nie myślą o niczem takim, co mogłoby spowodować wkroczenie jako konieczny odwet za jakiś krok, rukujący istotną krzywdę wyrządzoną interesom lub honorowi Rosji. Przypuszczać należy, że doradcy cesarza Franciszka-Józefa takich planów nie snują.“

Ostatnia poczta

„Kurjera Warszawskiego“.

Peszt 13-go listopada. — W wydziale budżetowym delegacji austriackiej minister skarbu Kallay oświadczył, że dzieło uspokojenia Bośni z każdym dniem postępuje i że niebawem będzie dokonnem w całości. W Hercegowinie wpływają podatki regularnie niż kiedykolwiek. Rząd stara się o włączenie żywołów miejscowych do administracji. Minister podaje daty statystyczne o założeniu szkół ludowych i gimnazjów, w których język krajowy jest wykładowym. Władze usiłują ożywić i podnieść stosunki handlowe prowincji. Wszyscy urzędnicy poza obrębem Serajewa władają biegle językiem krajowym. Pomiary katastralne w trzech latach zostaną ukończone. Rząd uważa kolonizację za rzecz pożądaną. Delegacja przyjęła kredyt żądany z odpisaniem kwoty 100,000 zlr.

Rzym 14-go listoja la. — Dziennik urzędowy ogłasza nominację Nigry na posła w Londynie.

Londyn 13-go listopada. Izba gmin. Dilke odpowiada S. m. n. owi, iż jest rzeczą niepodobną objąć parlament o układach toczących się w Paryżu pomiędzy Francją i Madagaskarem. Rząd zwraca na te układy baczną uwagę z powodu ważności interesów angielskich w Madagaskarze. Gladstone zapewnia Wolffa, że lord Dufferin nie podejmuje w Egipcie zarządzeń stanowczych. Rządowi chodzi

o to, aby ustanowić instytucje zapewniające bezpieczeństwo i porządek, nie przesadzając zmianom, które przyszłość sprowadzi w miarę światła, jakie rzuconem zostanie na sprawę egipską. Kwestja ustanowienia instytucji reprezentacyjnych, któreby Egipcjowi zapewniły kontrolę parlamentarną nad prawodawstwem, administracją i wydatkami skarbu, zajmuje obecnie rząd i lorda Dufferina. Byłoby rzeczą przedwczesną przed ukończeniem układów, które otrzymać muszą zatwierdzenie sultana i mocarstw europejskich, mówić o przedłożeniu takowych parlamentowi. Odpowiadając Northcote'owi Dilke oświadcza, iż nie jest rzeczą możliwą rozprawić nad wnioskiem Bourkego, żądającym wydania Arabi baszy w ręce Anglii, dopóki proces nie zostanie ukończonym; wyraża on przytem pewność, że Arabi basza nie zostanie ukarany śmiercią bez przyzwolenia Anglii. Lord Churchill żąda odroczenia rozpraw, ażeby izba mogła zastanowić się nad sposobem zaprotestowania przeciw odmowie wszelkich wyjaśnień ze strony rządu w sprawie egipskiej. Gladstone powtarza, iż jutro da Northcote'owi wymagane objaśnienia. Northcote przyrzeka czekać do jutra i wzywa, aby Churchill cofnął swój wniosek. Izba odrzuca wniosek Churchilla. Prezes izby odczytuje pismo Bradlauga, w którym tenże domaga się, aby mu pozwolono z miejsca prywatnego wyłożyć izbie powody, które go skłaniają do złożenia przysięgi.

London 14-go listopada. — *Times* ogłaszają list Arabiego baszy, który oświadcza, że wojna przeciw Anglii została uchwaloną na radzie ministrów, która odbyła się pod przewodnictwem osobistem khedwy i w asystencji Derwisza baszy.

Konstantynopol 14-go listopada. — W. Porta upiera się przy zdaniu, że obecność komisarza tureckiego w Kairze jest potrzebną i pożyteczną i poleciła Musurusowi baszy, aby oświadczenie takie powtórzył lordowi Granville'owi.

Telegramy własne

„Kurjera Warszawskiego.“

Wiedeń 14-go listopada.

Jan Gottfried Kinkel zakończył życie.

(Jan Gottfried Kinkel, jeden z wybitniejszych poetów niemieckich, urodził się w Westfalji w Oberkassel dnia 15-go sierpnia 1815 roku. Syn protestanckiego kapłana, porzuciwszy wczesnie teologję, przeniósł się na pole filozofji i został w 1846 r. profesorem historii sztuki i literatury w Bonn. Wypadki następnych dwóch lat wciągnęły Kinkela, jak tyłu innych, w odmęt zamieszek i burz politycznych. Kolejno więziony to niewinniany schronił się wreszcie do Londynu, gdzie gubernerką dla chleba zajmować się musiał. Wróciwszy do ojczyzny w r. 1866, otrzymał posadę profesora przy politechnice w Zurychu, które to obowiązki gorliwie aż do końca życia spełniał. Z licznych prac jego tak poetycznych jak z dziedziny estetyki i filozofji, wymienia przedewszystkiem krytyka jego broszurę przeciw karze śmierci, dzieło p. t. „Starochrześcijańska sztuka“, oraz „Poezje“ niedawno w siódmym wyszłe wydaniu. W nader wielu znakomitych pracach swoich dotykał Kinkel stosunków naszych i życia tak umysłowego jak politycznego, a zawsze z prawością wielką poglądów i wyjątkową sympatją. *Przyp. red.*)

Wiedeń 15-go listopada.

Comptoir d'Escompte w Paryżu i Laenderbank wiedeński zawarły z Serbją układ o pożyczkę na cele podniesienia rolnictwa, założenie lombardu i utworzenie serbskiego banku kredytowego.

Berlin 15-go listopada.

Germania wynurza radość, że mowa tronowa nie zapowiedziała nowych planów walki przeciw kościołowi katolickiemu.

London 15-go listopada.

Dzisiejsze *Daily News* piszą: Anglja pragnęła Francji uczynić kilka propozycji zasługujących na przyjęcie, które dawały rządowi francuskiemu dostateczną rekompensatę za zniesienie instytucji wspólnej kontroli. Francja otrzymała miała przewodnictwo w komisji długu publicznego. Układ wszakże z powodu oporu rządu francuskiego zawarty nie został.

Konstantynopol 15-go listopada.

Cholera w Mekce wygasła.

Petersburg 15-go listopada.

Pałają lasy Czarny dagh w Krymie.

— *Sprostowanie.* — W wczorajszym telegramie naszym z Berlina o królewskiej mowie tronowej,

z powodu niejasności stylizacji depeszy, popełniona została w przekładzie jej pomyłka. Zamiast: „Cztery niższe klasy cenzu wyborczego będą zniesione“ być ma: „Cztery niższe klasy podatku dochodowego będą zniesione“.

G i e ł d a.

Dnia 15-go listopada.

Dzisiejsze zebranie giełdowe było dalszym ciągiem wczorajszego — bez żadnej zmiany w usposobieniu.

Ciągle gorsze wiadomości nadchodzące z Berlina — tak w depeszach kursowych, jak również, a nawet jeszcze więcej w depeszach taksacyjnych, które dziś 100 rs. niżej 202 marek cenily, zmuszają naszą giełdę do podwyższenia kursu waluty zagranicznej.

Gdyby obfitość gotówki była większa, nie ulega wątpliwości iż usposobienie to ku zwyższe jeszcze więcej by się rozwinęło, gdyż płacone ceny za weksle na Berlin zaledwie dochodzą i równają się z cenami z berlińskich notowań, według obliczenia wynikającymi prawie bez względu na kosztą dopełnionej tranzakcji.

Zwyżka tak w żądaniach za weksle na zagranicę — jak też i równoległa w płaceniach nie przeszła 5—10 kop. przy wekslach na Berlin, Paryż i Wiedeń, na Londyn zaś 1/2—1 kop.

Weksle na Berlin długoterminowe płacono począwszy od kursu wczorajszego 49.57 1/2, o k. 2 1/2, wyżej 49.60 — a jak się słyszeć dało po dopełnionych notowaniach płacono nawet 49.62 1/2 i 49.65, krótkoterminowe weksle na Berlin tę samą drogę przebiegły, to jednak notowanie 49.65 cedulą jest objęte.

Na Paryż płacono 40.10 za 100 fr.

Na Wiedeń przy żądaniu 84.85 za 100 fl., płacono począwszy od 84.65 przechodząc ułamkami po 2 1/2, aż do 84.80.

Na Londyn płacono przy niewielkim obrocie 9.99 1/2 za 1 funt szterling. Żądania doszły do 10.01.

Ogólnie mówiąc obroty weksłami były większe niż wczoraj chociaż, ich do znacznych nawet, biorąc na uwagę po notowaniach dokonanych, zaliczyć nie można.

W dziale papierów zastój panował zupełny. Ofiarowano ich dosyć — popyt zaś był mały. Nie można bowiem do ogólnego ruchu zaliczyć żądania kilkunastu tysięcy rubli listami zastawnymi serji I-ej lit. A, które to żądanie zaspokojonemi — mimo potrzeby gotówki — nie zostały.

Płacono za listy serji I-ej lit. B 98.85, serji II-ej lit B — 98.60, serji III-ej lit. A — 98.55.

Listy miejskie, likwidacyjne, pożyczka wscho dnia i t. p., były zupełnie zaniedbane.

Z akcyj poszukiwano akcyj cukrowni Józefów, która dała dywidendy 40 rs. i której akcje płacono bez kuponu dywidendowego 360 rs.

Innych akcyj wszakże więcej poszukiwano niż ofiarowywano.

Tranzakcje akcyjami małe.

J. Wł.

TEATRA:

WIELKI: Dziś: „Robert i Bertrand“ (występ panny Giuri) i „Stryj przyjechał“. Jutro: „Cyrulik sewilski“. — ROZMAITOSCI: Dziś: „Starzy kawalerowie“. Jutro: „Świetne partje“ (pierwszy raz) i „Świat zabawy“ (pierwszy raz). — MAŁY: Dziś: „Bettina“. Jutro: „Spirytyści“ (pierwszy raz).

(892) Zadaniem nowoczesnych myślicieli i pedagogów jest popularyzowanie nauk, szczególnie w zastosowaniu przedmiotów naukowych dla młodzieży. Już od pewnego czasu myśl ta z wielkim pożytkiem we Francji i innych krajach jest stosowaną, a dzieła w rodzaju *Verna* coraz to większą liczbę chętych rozrywki i wiedzy czytelników znajdują.

U nas nie wiele jeszcze na tem polu zrobiono, wszakże wydawcy dzieł dla młodzieży coraz więcej w tym kierunku postępują, a wydawnictwa *Hörsick'a* przeważnie do tego są zastosowane.

Pomijając dawniej w nakładzie tym wyszłe książki jak: *Pokój dziadunia* i *Biblioteczka dziadunia*, *Pytania i odpowiedzi*, *Mały i wielki świat dziecięcy*, *Z domu i ze szkoły*, *Złota książka*, *Dobre dzieci* — *zadni ludzie* i t. p., których pożyteczność stwierdzoną została, a drugie a nawet i trzecie edycje książek tych, najlepszym są dowodem ich uznania, tegoroczne wydawnictwa Hörsick'a ze wszech miar na uwagę zasługują: *Historja powszechna w obrazach*, zawiera opowiadania z historji tak zajmująco i obrazowo skreślone, że nie tylko młodzież, ale każdy komu książka ta w ręce wpadnie, z przyjemnością i zajęciem ją przeczyta. W tymże rodzaju wyszła poprzednio książka p. t.

Ziemia i jej mieszkańcy i Europa w obrazach, stanowiąca geografję w powieściach. *Przechadzki ojca z dziećmi po potu, łąkach i ogrodzie*, są zajmującym opisem świata roślinnego, urozmaiconym mnóstwem legend, powieści o krajach obcych, etc. *Robinson meksykański*, obznajmia młodzież w porywająco zajmujących opowiadaniach z krajem, ludem, życiem i obyczajem Meksyku. *Zyciorysy znakomitych krajowców*, skreśla w sposób nader urozmaicony mnóstwem portretów, Żywoty zasłużonych mężów kraju naszego, z ostatnich czterech stuleci. *Powieści z dziejów naszych*, *Krakowowej*. — obejmować miały tomów 4 i opisać porządkiem chronologicznym dzieje nasze, powieściami. Niestety, śmierć autorki po wyjściu 1-go tomu, robotę tę przerwała.

Z tegorocznych nowości zasługuje niemięniej na uwagę *Arka Noego*, abecadnik z historii naturalnej z opisem zwierząt i przesłicznymi kolorowanymi rycinami Szymanowskiego, oraz *Lirnik polski*, zbiór poezji dla rodzin i młodzieży przez *Wandę Zelenską*. *Powiatki babuni i Nasze zwierzęta domowe*, dwie książeczki obrazkowe. *Bziewczęce losy*, przez Dzie duszycką, powieść dla dorastających panienek i *Powiatki prawdziwe dla małych dzieci*, dużym drukiem, przez panią *P. Krakowową*.

— **O własnościach dziegieciu.** (917)

Egzystuje wielka różnaitość dziegieciu i każdemu wiadomo, jak znaczną jest różnica między dziegieciem używanym przez marynarzy do tynkowania statków, a tym, którym się posługują w farmakologii przy fabrykacji pigulek Guyota. Mówić nie będziemy o dziegieciu wydobywanym z kamiennego węgla, bo ma smak cierpki i jako lekarstwo jest nader gryzącym. Przeto wypadałoby zaniechać go zupełnie w medykacji wewnętrznej. Zajmiemy się więc wyłącznie gatunkiem dziegieciu norweskiego.

Przed stoma laty myślano już o spożytkowaniu własności balsamicznych dziegieciu do leczenia niezżytów, zapalenia dychawek, suchot, astmy i t. d., lecz używanie go weszło stanowczo w zwyczaj dopiero od chwili wynalezienia pigulek Guyota, które nie wzbudzając w chorych żadnego fizycznego wstrętu, dozwolily korzystać w szerokich rozmiarach z niepospolitych własności dziegieciowych. Działanie leczebne produktu tego zależy szczególnie od sumiennosci i dokładności jego preparacji. Zalecamy więc jaknajusilniej używać wyłącznie pigulek Guyota, we wszystkich wyżej wymienionych chorobach. Łatwo je odróżnić od innych, dzięki etykietce i trójkolorowemu podpisowi Guyota.

Droga żelazna

warszawsko - terespolska

zawiadamia, że na żądanie drogi żelaznej moskiewsko-brzeskiej, taryfowanie podług klasy C transportów wagonowych wosku ziemnego, wysyłanych z Warszawy terespolskiej do Smoleńska, dla dalszej ekspedycji do Orła i za Orzeł, zastosowanem być może dopiero z dnia 23-go listopada (5-go grudnia) r. b. —916—

Zarząd kolei konnych

w Warszawie

podaje do publicznej wiadomości, że z powodu robót dokonywanych przy łączeniu linii około posesji uniwersytetu warszawskiego, pociągi idące od rogatek mokotowskich, w dniu 11-tym listopada r. b., to jest w sobotę, doehodzić będą tylko do placu św. Aleksandra.

W niedzielę zaś, dnia 12-go listopada r. b., ruch regularny odbywać się będzie od rogatek mokotowskich do placu Zamkowego i oddzielnie od tegoż placu do Powazek.

Dla ostatecznego zaś uregulowania linii z Powazek do placu Zamkowego, ruch pociągów w dniach 14-tym i 15-tym b. m. i r. z Powazek, tylko do zbiegu Długiej z Wązką będzie miał miejsce. (897)

OD LEZNIOWY plac Teatralny nr 7. *Dr Winawer Feliks*, choroby oczne, od godziny 2—3 codziennie. —915—

— *Józef Szczerkowski*, artysta opery i nauczyciel śpiewu, mieszka przy ulicy *Chmielnej nr 13*. —3628—

— *Dr Funk*, choroby weneryczne i skórne. Elekoralna nr 5, od 3—7 po południu. —3389—

Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 3 cali 9.

Zarząd kolei konnych w Warszawie

podaje do publicznej wiadomości, że dla ostatecznego ukończenia robót na Krakowskim-Przedmieściu, ruch pociągów wychodzących z Powązek, tylko do zbiegu ulicy Długiej z Wąską, jeszcze przez dni kilka odbywać się będzie. —911—

— **Zęby po rs. 2.** najlepszym systemem amerykańskim, wprawia **M. H. Neumark, dentysta**, przez lat 12 w mieście tutejszem bez przerwy praktykujący, **Tlomackie nr 9.** —3561—

90 kop. korzec krajowego, a 95 kop. szląskiego węgla z dostawą, drzewo suche od 14 rs. sześń, sprzedaje **Spółka taniego opatu**, zamówienia przyjmuje li tylko w kantorze swoim, ulica hr. Kotzebue nr 3, wozy zamykane, powiększona ilość furmanek, dostawa zaraz. —3504

Przez Rząd zatwierdzony i kaucyjony
DOM KOMISSOWY
pod firmą
SALA LICYTACYJNA PRYWATNA
Miodowa № 10, 1-e piętro.
1) Przyjmuje na sprzedaż wszelkie ruchomości towary i wyroby fabryczne.
2) Wyprzedaje takowe każdodziennie w wolnej ręki, a we Czwartki przez licytację.
3) Wselki wybór mebli nowych używanych, tak wykwinnych, jakoteż skromnych.
4) Dywany, serwety, lustra, żyrandole, białuterja, porcelana, szkło, garderoba.
5) Obrazy, przedmioty sztuki, brzozy i wszelkie wyroby galanteryjne, kufry, walizy i t. p.
Otwarta codziennie od godz. 9 rano, do 7 wieczór, w Święta od 12 do 6. 1011

Pierwszorzędna Restauracja
S. Zięciakiewicza,
Plac Teatralny № 7, 1-sze piętro.
Przyjmuje zamówienia na **Wesela**, wyśtawne **Śniadania, Obiady i Kolacje** w apartamentach z lokalem restauracyjnym nie komunikujących się, od **rs. dwóch** za osobę. — **Wielki wybór Win**, od rs. 1 kop. 20 za butelkę. — **Obiady:** rs. 1 kop. 50 i po kop. 75, od 1-ej do 7-ej z południa. **Śniadania** po kop. 75, od 11-ej rano do 1-ej z południa. — **Całodzienne wszelkie potrawy à la carte.** 2716

Obrazy olejne
wszelkich rodzajów i rozmiarów, uszkodzone lub zanieczyszczone, restaurują się artystycznie, przy ul. Chmielnej № 23, w lewej oficynie na 2 piętrze, mieszka 16. — Tamże kupują się Obrazy choćby najwięcej uszkodzone, byle dobrego pendzla, otwarte do godziny 4 po południu. 6133

Nauczycielka Polka 6128
ze znajomością języka francuskiego i początkami niemieckiego, do dwojga małych dzieci na wieś poszukuje się. Pensja rs. 200. Wiadom. w Kantorze Kurjera pod lit. X 5 X.

Zakład Felczerski 6127
w dobrze zaludnionej okolicy i dobrze procentujący, jest do nabycia w każdym czasie. Wiadomość u Felczera, ul. Nowolipie № 72.

Niedźwiadki
Szuba na osobę wysokiego wzrostu, prawie nowa, do sprzedania za rs. 165. Wiadomość u stróża № 18A, ulica Nowogrodzka. 6129

STRZELBA
Dubeltówka pistonowa Damas Turc, prawie nowa, do sprzedania, za rs. 30. Wiadomość Nowogrodzka № 18A, u stróża domu. 6130

KARETA
potrójna, używana, Faetony, Wolanty, Bryczki i Sanki. — Ulica Śliska № 13. 6140

PAPUŻKI
zielone, po rs. 6 jedna, i kanarki do sprzedania. Marszałkowska 8, stróż wskaże. 6101

— **B. Kleinerman**, adwokat przysięgły, przyjmuje interesantów do godziny 10 rano i od 5 do 7 po poł. Długa 30 (hotel Drozdowski). (3576)

Komitet Towarzystwa resursy obywatelskiej

ma zaszczyt zawiadomić, iż w dniu 18-tym listopada r. b., w sobotę, o godzinie 8-ej i pół wieczorem, dana będzie w resursie zabawa kwiatowa z tańcami i kolacją składkową, na którą bilety wejścia dla członków Towarzystwa i ich rodzin, oraz osób przez nich wprowadzanych, wydawane będą w kancelarji resursy, dnia 16-go i 17-go, to jest we czwartek i piątek, od godziny 7-ej do 10-ej wieczorem. Pragnąc przyjąć udział w kolacji, mogą się zapisywać w tychże dniach. W dzień zabawy, bilety weale wydawane i zapisy na kolację, przyjmowane nie będą.

Dyrektor **K. Temler.**
(3558) Członek komitetu sekretarz **Twarowski.**

Wielki Skład Mebli JANA OLSZTYŃSKIEGO,

Nr 37. Nowy-Swiat Nr 37.
zaopatrzone w wielki dobór różnych mebli do salonów, buduarów, pokoi sypialnych, stołowych, gabinetów itp. Garnitury gotowe wysłane i pokryte, garnitury używane. Skład ten mebli wynajmuje i zamienia, urządza całe apartamenty, przyjmuje obstalunki na roboty stolarskie, tapicerskie i dekoracyjne i wykonywa takowe trwałe i gustownie. —3594—
Ceny umiarkowane.

(3381) **Dentysta Gutzman, Bielańska nr 4.** Zęby sztuczne po rs. 2, oczyszczanie lub plombowanie po rs. 1. Wyjęcie zęba kop. 25. Reperuje i przerabia zęby sztuczne, proszek i eliksir od 30—50k

BRANSOLETY złote z rozmaitemi kamieniami.
Porte-bonheur złote i srebrne.
BRANSOLETY złote, łańcuszkowa.
Pierścionki z rozmaitemi kamieniami.
Brosze.
Medaljony.
Kolczyki.
Szpilki do krawatów.
Papierośnice srebrne. w znacznym wyborze, poleca
Magazyn Wyrobów złotych i srebrnych
M. MANKIELEWICZA,
w Gmachu Teatru, pod filarami. 2749r

Bank Polski
podaje do powszechnej wiadomości, że z powodu powiększenia przez Towarzystwa Ogniowe o luty assekuracyjnej od 1 (13) Grudnia r. b. opłata ta podwyższona zostaje w stosunku 50% t. j. pobierana będzie od wszystkich przedmiotów oddawanych na skład do Magazynu Banku Polskiego, przy ulicy Nowogrodzkiej w Warszawie, w stosunku 12%, zaś od przedmiotów w Magazynie Banku Polskiego w Łodzi, w stosunku 18% rocznie od podanej przez składającego wartości towaru.
Vice-Prezes Banku (podpisano)
A. NAGÓRNY.
Naczelnik Kancelarji (podpisano)
2755—r **A. HERTZ.**

Zaginione zostało świadectwo kantoru bankierskiego S. Neuman, na kuponą przemennie pożyczkę premjową 1-ej Emissji, Ser. 8315 № 6. — Ostrzegam przeto, iż prócz mnie nikt prawa nie ma do wspomnianego biletu.
6142 **Ludwik Łojewski.**

Specjalna Fabryka Kas żelaznych ogniotrwałych
Edwarda Ziirn
ul. Chłodna 13, 5340
wysyła cenniki ilustr. franco. Wielki wybór

Dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1882 r. W IMIENIU NAJJASNIEJSZEGO PANA

Wydział upadłościowy Sądu Handlowego Warszawskiego na publicznej audyencji w następującym składzie.

Prezjdający **A. Ch. Chochriakow.**
Członkowie sądu (**J. K. Szlenker.**
F. M. Dekler.
Pom. sekretarza **E. K. Godlewski.**

Słuchaj sprawy na skutek przedstawienia sędziogo komisarza upadłości **Maurycego Breslauera**, członka sądu **M. Luxenburga**, uczynionego dnia 23 Lipca (7 Sierpnia) 1882 r., o wyznaczeniu nowego terminu wierzytelności maszy dla sprawdzenia ich pretensji i przyjmując pod uwagę: 1) że niektórzy z wzywanych wierzycieli wierzycieli do sprawdzenia swych wierzytelności według art. 502 i 503 K. H. nie stawili się; 2) że dla tego dla wzywanych i niestawiających, jak również dla wszystkich niewiadomych wierzycieli należy stosownie do art. 511 K. K. wyznaczyć nowy termin do sprawdzenia się. Dla tego sąd handlowy w Warszawie postanowił wyznaczyć wierzycielom: 1) Louis Gutte, 2) Fay et Santé, 3) Abicht & Comp., 4) M. Anger, 5) M. Denis, 6) Riese et Maier, 7) S. Lewenberg, 8) Kalmus & Malbeck, 9) Rheinische Hartgummifabrik, 10) Maifeld & Gill, 11) F. A. Pischner, 12) Borehardt, 13) A. Amler, 14) B-eia Fritz, 15) L. J. S. Pisen, 16) Warman, 17) Lewi & Lichelbaum, 18) Ernst Debler, 19) Schindler & Redelsheim, 20) K. Haas, 21) Leo Schuster, 22) E. Gallech, 23) Robiczek, 24) M. Asterblum, 25) Żerański, 26) Duisberg & Comp., 27) J. Kernbaum, 28) Leon Ertelt, tudzież wszystkim niewiadomym wierzycielom nowy cztero-miesięczny termin dla sprawdzenia pretensji ich do masy **M. Breslauera**.
Oryginał podpisali obecni.
Syndyk tymczasowy masy upadłości **M. Breslauera** zawiadamia, że dla dogodności wierzycieli masy, wyznaczone zostały terminy stałe do sprawdzenia ich wierzytelności, a mianowicie: dnia 15 (27) Listopada, 22 Listopada (4 Grudnia), 7 (19) Grudnia 1882 r., 23 Grud. (4 Stycznia) 1883/3 r., 3 (15) Stycznia, 17 (29) Stycznia, 1 (13) Lutego, 14 (26) Lutego, 21 Lutego (5 Marca), 1 (15) Marca i 15 (27) Marca 1883 r. o godzinie 1-szej w południe, w wydziale upadłościowym sądu handlowego. r2762
Michał Rosenbach, Adw. przysięgły.

Urząd Starszych
Zgromadzenia Malarzy pokojowych, zawiadamia niniejszym swych Członków Zgromadzenia, iż sesja półroczna odbędzie się d. 16 Listopada r. b. t. j. w Czwartek o godz. 5 po połud., w sali Magistratu m. Warszawy. 6121. **Buchhalter.**

Młody człowiek z pięknym charakterem pisma, który oprócz języków krajowych, posiada język niemiecki, tak w piśmie jak i w mowie dokładnie, znajdzie zatrudnienie jako buchhalter. Oferty w językach: polskim i niemieckim, proszę składać pod literami **A. B. 400.** Warszawa, poste-restante.

ZGINAŁ PIES
6-miesięczny, czarny, wyżeł, z białym podgarciem i końcami łap, z obrózką drucianą na szyi. — Znalazca odprowadzić zechce na ulicę Włodzimierską № 2, do stróża, za dobrą nagrodą. 6123

Magazyn ubiorów męzkich
KAROLA SZLIS,
Miodowa 6, wprost kościoła po-kapucy, odznacza się pięknym każdą figurę dobierającym krojem, a cenami przystępnymi. — Obstalunki wykonywa szybko, gotowa robota w faśonach świeżych. Sposób brania miary i próbki wysyła się na prowinieje franco. 5936

KOLEJNY sławne i innych fabryk, od rs. 3 kop. 50.
FLANELKI kolorowe w rozmaitych desenach.
FLANELA zdrowia, biała i ponsowa.
CHUSTKI bajowe i Himalaja, oraz **PLE-EDY.**
PLUSZE czarne i kolorowe, poleca w wielkim doborze

Skład Sukna i Kortów
F. WINKLERA,
ul. hr. Kotzebue, róg Wierzbowej, dom hr. Krasińskiego 2677r

Fabryka Pończoch bez szwu
J. P. ZENON.
Ulica Świętokrzyska № 12, róg Włodzimierskiej.
Na sezon zimowy posiada wszelki dobór **pończoch wełnianych**: damskich, męzkich i dziecięcych, **bez szwu, skarpetek męzkich, oraz kaftaników**: damskich, męzkich i dziecięcych. **Podwiązek szelkowych** (zdrowia), wielki wybór. Do **nadrabiania** przyjmuje **wszystkie** gatunki pończoch, również dawane materiały wyrabia. Ceny przystępne. — **J. P. ZENON.** Ulica Świętokrzyska № 12, róg Włodzimierskiej. 6119

Temu rs. 500 i więcej, zapewniając zupełną dyskrecję. Kto wyrost młodego człowiekowi z wyższym wykształceniem, znającym inżynierję, buchalterję, handlowość, języki, który podróżował po całej Europie, a mogącemu powołać się na poważne osobistości, odpowiednią dobrą posadę — tu, w Rosji lub zagranicą. Oferty z dokładnym wyjaśnieniem w Kantorze Kurjera Warszawskiego, od lit. E. G. O. 6138

ZAKŁAD
Froterów warszawskich, przyjmuje wszelkie obstalunki na zaprawianie podłóg i posadzek w różnych kolorach, maszą woskową, terpentynową, mycie pokoi i okien, pospiech i akuratność w wykonaniu. Ceny możliwie umiarkowane. **Krucza № 12, róg Alei Jerozolimskiej. J. KEWICZ.** 6137
Obiady gospodarskie po 22 1/2 kop., wydaje od godz. 12—3, w zakładzie mlecznym Elekoralna № 6, wejście od Orlej, gdzie czerwone znaki. Tamże wiad. o kolonji do wydzierżawienia dla ogrodnika przy rogatkach Wolskich. 6030

Polski Skład Nici, Wełny, przyborów do robót i toilet dla dam i dzieci. — **Corsety Paryzkie** fiszbino-we tanie. — **Krawaty.** — **Chustki wełniane, płóciennne,** od rs. 3 kop. 50 do 12. — **Halki kortowe, kaszmirowe, wełniane.** — **Koszulki wełniane, Kamasze.** — **Pończochy, Skarpetki, wszelkie Trykotaże z własnej fabryki.** — **Ul. hr. Berga Nr 11.**

Zarząd Drogi Żelaznej Nadwiślańskiej,

podaje do wiadomości osób interesowanych, że w ciągu 1883 r., dla potrzeb warsztatów głównych, należy nabyć pewną ilość materiałów drzewnych, jako to: desek, bali sosnowych, dębowych, brzoźowych, olszowych, jesionowych, oraz tornierów z machoni i orzecha amerykańskiego, ilości i rozmiary których, szczegółowo określone są w wykazie przez Zarząd drogi sformowanym.

Życzący podjąć się dostawy wszystkich z pomienionych w wykazie materiałów lub niektórych z nich, obowiązany do dnia 19 Listopada (1 Grudnia) r. b., w Wydziale Gospodarczym Zarządu drogi w Warszawie, przy ulicy Mazowieckiej pod № 18, mieszczącym się, złożyć opieczetowaną deklarację na szmacie od Zarządu drogi otrzymanym z napisem: „deklaracja na dostawę materiałów drzewnych, dla drogi żelaznej Nadwiślańskiej w 1883 r.“, a zarazem przedstawić kwit Kassy Głównej tejże drogi na złożone radium.

Vadium stanowiące 10% wartości dostawy obliczonej według zadeklarowanych cen, złożone być może w gotówce lub papierach wartościowych.

Odnosne warunki dostawy, jako też szczegółowy wykaz materiałów drzewnych, przejrane być mogą codziennie z wyjątkiem dni świątecznych, w Wydziale Gospodarczym Zarządu drogi żelaznej Nadwiślańskiej, w godzinach, od 9-tej do 3-ciej po południu.

2766—r

Przez cały rok otwarty

INSTYTUT LECZNICZY

D-ra Wincentego BRODOWSKIEGO,

dla chorych stałych i przychodnich,

w domu własnym przy ulicy Oboźnej.

1-szy Oddział Leczenia wodą.

Hydroterapia pod kierunkiem Doktora Zygmunta Brodowskiego.

2-gi Oddział Leczenia ścieśnionem powietrzem.—Pneumoterapia.

3-ci Oddział Leczenie Elektrycznością.

4-ty Oddział Leczenie za pomocą wdychania.

5-ty Oddział, Dom Zdrowia od rs. 3 do 7 dziennie,

z całkowitem utrzymaniem i leczeniem.

r—2703

Przez cały rok otwarty

Apteka M. Mutniańskiego

w Warszawie, ulica Nowy-Swiat № 20, pałac hr. Branickiego, poleca wyroby swe własne **PEPSYNOWE**, w niczem nie różniące się od zagranicznych, a osobliwie: **WINO PEPSYNOWE**, but. rs. 2 i **ELIKIR PEPSYNOWY**, fiak. rs. 1, zalecane celem przyspieszenia trawienia w wielu cierpieniach żołądka.

Wszelkie odbijania, mdłości, ból żołądka, zwracanie się pokarmów, pochodzące ze zbyt długiego przebywania w żołądku pokarmów nie strawionych i w ogóle we wszystkich formach niestrawności, **Elixir pepsynowy** prawie nigdy nie zawiodł w swych skutkach, usuwając powyższe dolegliwości.

Uważam za właściwe nadmienić, że ceniąc zdrowie ludzkie nad wszystko, używam materiałów w gatunkach wyborowych i wypróbowanych, przeto dla uniknięcia podrabiań, każdy wyrób mój opatrzony jest marką załączającą się.

CERATY

wszelkiego rodzaju, w najlepszych gatunkach

SKÓRA amerykańska, najlepszej fabryki Crockett's.

CERATA obrusowa, biała i popielata.

CERATY na barchanie, na pokrycie fortepianów, stolów i t. p.

CERATY (wyksatynowe), w różnych gatunkach, oraz

CERATY podłogowe w różnych gatunkach i kolorach, poleca

Skład fabryczny „pod **MERKURYM**”,

Senatorska № 27, obok kościoła Ś-go Antoniego.

2755—r

Warszawskie Laboratorium Chemiczne

rog Senatorskiej i Miodowej № 1,

r—2684

poleca nadeszły w tych dniach wielki transport

GABEK

toaletowych, kąpielowych itp., prawdziwych Lewantyńskich, Zimocca i innych

po cenach zupełnie niskich. — Handlującym rabat.

Przysposobienie i sprzedaż niżej wymienionego środka, jako niezawierającego w swym składzie części szkodliwych dla zdrowia, dozwolone na ogólnych zasadach handlu.

Wszystkim **FARBUJĄCYM WŁOSY**, poleca się:

nowo wynaleziony, patentowany i wyrabiany przez J. Simon, aptekarza w Paryżu, 36, ul. Provence, doskonały preparat do włosów, pod nazwą:

REPARATEUR UNIVERSEL

dla nadawania barwy siwiejącym włosom,

za pomocą którego sobie samemu z łatwością przyrządzić można doskonałą farbę do włosów.—Środek skuteczny i niezawodny, do natychmiastowego lub stopniowego zabarwienia włosów i zarostu na kolor właściwy naturalny, bez brudzenia skóry.—Sposób użycia w polskim i francuskim języku dołączony jest.—Cena rs. 2,50, z przesyłką pocztą rs. 3.—Główna sprzedaż w Warszawie w renomowanej perfumerji specjalnej **Aleksandra Kocha**, ulica Krakowskie-Przedmieście № 83. r2201

CODZIENNIE ODEYWA SIĘ

Wielka dotychczas nigdzie niebywała

sprzedaż towarów,

w znanym powszechnie ze swej taniości

Składzie Towarów,

przy rogu ulic Dzikiej i Nowolipek, dom Brauna Nr. 1, w bramie 1 piętro, gdzie sprzedawać się będą wszelkie towary po cenach nigdzie niebywałych, a mianowicie:

- REPSY** na suknie szerokie, w cudowne kolory, po kop. 22½.
- DIAGONALE** na suknie wyborowe, bardzo trwałe, po kop. 25.
- KREPY** na suknie prześliczne, wszystkie modne kolory, po kop. 30.
- KAZMIRY** czysto wełniane, czarne i kolorowe, 2 łok. szerokie, po kop. 70.
- KAZMIRY** long najmodniejsze na suknie, po kop. 75.
- ATLASY** czarne i kolorowe, po kop. 70.
- FLANELKI** cudowne na suknie, 2½ łok. szerokie, czysto wełniane, po kop. 75.
- FLANELKI** prześliczne drukowane, bardzo modne, po kop. 25.
- KORTY** na suknie damskie czysto wełniane, 2½ łok. szerokie, po kop. 75.
- FLANELKI** drukowane, bardzo ładne i trwałe, po kop. 18 i 20.
- KORTY BRYSTOLE** angielskie, Satin Soleil, bordo, granat, electricque: bronz i inne kolory, na suknie i kaftanki damskie, po rs. 1 kop. 35.
- KOSZULE DAMSKIE** z wstawkami i langietami, po kop. 90.
- KOSZULE DAMSKIE** cretonowe, bogato ubrane, po rs. 1 kop. 50.
- KOSZULE MEZKIE** wyborowe, z cretonu zdrowia, z webowami goisami, po rs. 1 kop. 75.
- GACIE** bardzo ciepłe, z mylonu zdrowia, po rs. 1 kop. 10.
- GACIE DYMKOWE**, nadzwyczaj trwałe, po rs. 1 kop. 10.
- CRETONU** zdrowia, przewyższającego płótno, 1½ łok. szerokości, po kop. 15.
- CREASS** półpłótno, na kop. 10, 11 i 13, (najlepszy gatunek).
- SZTUKI PŁÓTNA** krajowego, 30½ łok., za rs. 4 kop. 50.
- PRZESCIERADŁA** gotowe, obrobione i znacone, po kop. 90.
- REZENCIRI** czysto lniane, po kop. 40 i 50.
- BARCHANY** higieniczne zwane (Mylonu zdrowia), po kop. 16.
- KAFTANIKI** trykotowe wyborowe, trwałe, po kop. 90.
- SERWETY** stołowe adamaszkowe, za 6 sztuk, rs. 1 kop. 80.
- SERWETY** deserowe adamaszkowe, za 6 sztuk, kop. 60.
- OBRUSY** nicianne białe i kolorowe, po rs. 1 kop. 10.
- CHUSTKI** wełniane duże, prześliczne, wszędzie rs. 6, u mnie tylko rs. 3,00.
- RESZTKI** wełnianych materji, Repsu, Kaszmiru, po cenach nadzwyczaj tanich.

Obstalunki z prowincji wysyła się z akuratnością i sumiennością. Adres: **IZ. HERTZ, Dzika № 1.** 6080—

SKŁAD PIWA

nowo-urządzony, jest do odstąpienia z przy czyny śmierci i odbioru spadku, przy ulicy Nowo-Próżnej № 4. 6125

RESTAURACJA

z całym urządzeniem, do sprzedania.—Wiadomość Piwna № 43, mieszk. 3. 6123

Człowiek młody

posiadający kilkoletnią praktykę w gospodarstwie rolnem i plantacji buraków, posiadający świadectwa z zarządu majątkami w Rosji, poszukuje miejsca zarządu gospodarstwem w Rosji lub Królestwie Polskiem. Wiadomość ulica Długa № 25, u adwokata przysięgłego p. Abezyńskiego. 6132

MASŁO

świeże i solone, nadeszło ze wsi w znacznej ilości i jest do sprzedania przy ulicy Pańskiej № 19.—Wiadomość u stróża. 6136

!!Wazne i na czasie!!
ul. Włodzimierska Nr 3,

Węgla i Drzewo.

Otwartym został Kantor sprzedaży detalicznej i hurtowej **węgla i drzewa**, przy ulicy Włodzimierskiej № 3, przeniesiony ze Świętokrzyskiej № 12, w gatunkach najlepszych i po cenach nader umiarkowanych.—Odstawa natychmiastowa.—Biorącym na wagony odstępuje znaczny rabat. 6131

Nagrody rs. 1

temu, kto wskaże miejsce zamieszkania p. Zatorskiego Aleksandra b. urzędnika w Siedlcach, obecnie z pobytu niewiadomego. Adres proszę złożyć w Cukierni p. Bieckiego, Elekoral na № 28. 6122

BRACIA LESSER

W WARSZAWIE,

RYMARSKA 10.

Oddział Wyrobów Galanteryjnych.

Największy wybór Kandelabrow, Lichtarzy i Świeczników brązowych, Zegarów ściennych, stołowych i biurowych, Wyrobów skórzanych, Albumów, Necesserów, Wyrobów z kości słoniowej, angielskich, majolikowych, Waz porcelanowych chińskich i wyrobów francuskich (articles de Paris). 2760r

BIBLIOTEKA KLASYKÓW POLSKICH

Wydawnictwo to, jedno z najtańszych jakie w tym kierunku kiedykolwiek wychodziło, zawiera w najlepszym wyborze, dzieła klasycznych naszych pisarzy XVI i XVIII wieku. Dotychczas wyszły wszystkie dzieła polskie „Jana Kochanowskiego” w 2 tomach i „Wybór dzieł” Ignacego Krasickiego w 3 tomach. W dalszym ciągu wyjdą utwory Książna, Naruszewicza, Węgierskiego, Trenbeckiego i Karpińskiego. — Każdy tom „Biblioteki klasyków Polskich” nabywać można w drodze prenumeraty po rs. 1 za tom. „Biblioteka klasyków Polskich” wychodzi co miesiąc jeden tom w przeszklej oprawie, na pięknym i trwałym papierze, i jest do nabycia **we wszystkich znaczniejszych księgarniach.**

Księgarnia H. ALTENBERGA
(F. H. Richtera we Lwowie).

r-2535

W Warszawie Skład główny u pp. Gebstnera i Wolffa.

Nakładem Księgarni i Składu Nut

G. Centnerszvera w Warszawie, ul. Marszałkowska 73,

wyszło z druku dzieło **WIKTORA TISSOTA:**

ROSJA i ROSJANIE.

Cena kop. 75,—z przesyłką kop. 85.

Do nabycia we wszystkich znaczniejszych księgarniach. 6031

Fabryka Kamieni Młyńskich C. SKORYNA

Warszawa, Praga Nr 409.

Niniejszem ma honor zawiadomić osoby interesowane, że oprócz kamieni młyńskich, dostarcza wszystkie maszyny potrzebne do młynów: Walce ulepszonego systemu wszelkich gatunków, Aparata Magnetyczne, Eureka czyli obłuskacze do zboża; Trieury, Wialnie do czyszczenia zboża i kaszek, Żarna ręczne i do maszyn. Fabryka posiadając ludzi kompetentnych, podejmuje się ustawiać takowe. Na składzie znajduje się zawsze wielki wybór Kamieni rozmaitych gatunków, świeża Gaza szwajcarska w najlepszym gatunku. Pasy wełniane i rzemieńne, oraz wszelkie przedmioty i maszyny w zakres młynarstwa wchodzące. Ceny o ile można najprzystępniejsze. 97r

OBICIA PAPIEROWE

W najświeższym guście i wielkim wyborze

od 10 kop. na papierze naturalnym
" 18 " gruntowane
" 30 " białe złoczone

do najwspanialszych naśladować skórę, kretony, gobeliny złotem i srebrem przerabiane, oraz metalowe i gładkie w różnych kolorach.

ROLETY do okien, CERATY, GZEMSY, PATAFAKI, CHODNIKI WYCIERACZKI do nóg kokosowe, ROZETY i Ozdoby sufitowe, z papieru mache, wszelkiego rodzaju, poleca

W. MUSZEWSKI,

dawniej J. RÓŻAŃSKI,

Długa Nr 30, naprzeciw Hotelu Polskiego, 1121r

!! ZAWIADOMIENIE !!

Najpierwszy, bo od 9-ciu lat egzystujący, a renomowany Magazyn Ubiorów Męzkich E. Sameta, podaje do wiadomości Szanownej Publiczności, że skład jego zaopatrzony został w olbrzymią ilość **PALT ZIMOWYCH, BURK, KURTEK MYSLIWSKICH, SZLAFROKÓW, GARNITURÓW ŻAKIETOWYCH, GARNITURÓW MARYNARSKICH i MARYNAREK SKÓRZANYCH**, oraz w wielki wybór **SPODNI i KAMIZELK**. Prócz tego magazyn posiada na składzie **PALTA** krótsze, oraz **ŻAKIETY** pozostałe z dawniejszych zurnali, które po cenie niżej kosztu, bo **PALTA** po rs. 15, **ŻAKIETY** po rs. 7, a **KAMIZELKI** od rs. 1 kop. 50 do rs. 3 sprzedawać będzie w nadziei, że liczna dotychczasowa klientela jego i nadal tem samem zaufaniem zaszczycać go, nie przestanie.

Z należnem uszanowaniem firma

FILJA W KIJOWIE:
Kreszczatik, dom Linincenkoj.
2741-r

E. SAMET,
Krawiec z Wiednia, 22. Senatorska 22.

**ŚLYNNA POWSZECHNIE
HYGIENICZNA
WODA LEŚNA,**

WYŁĄCZNA WŁASNOŚĆ
Warszawskiego Laboratorjum Chemicznego,

otrzymany z świeżych paczków sosny, jodły, świerków i innych iglastych i balsamicznych drzew, poleca się do odświeżania i oczyszczania ubogiej w tlen atmosfery miejskich mieszkań.—Cena kop. 40, 75 i rs. 1 kop. 25.

Główny Skład hurtowy i detaliczny
róg Miodowej i Senatorskiej. r-2689

Magazyn Mód i Nowości Damskich

S. LULLA & Comp.

przy ulicy Długiej Nr 17, 1-sze piętro,

Po powtórnym powrocie właścicielki z Paryża, Magazyn zaopatrzony został w wielki wybór Okryć i Sukien, oraz przyjmuje wszelkie obstalunki, tak z własnych, jak i powierzonych materiałów, które wykonywają się z jaknajwiększą akuracją. 6094

Magazyn Mód i Strojów Damskich

POD FIRMA

A. RANDEAU,

Niecała Nr 9,

Ma honor zawiadomić Szanowną Publiczność, że z dniem dzisiejszym został otwartym, jak również zaopatrzony w najświeższe modele **SUKIEN, oraz OKRYĆ DAMSKICH.**

Polecając się łaskawym względem, nadmieniam, że i nadal staraniem Magazynu będzie zadowolnić swą klientelę tak dobrym gustem, jakoteż akuratem wykonaniem danych zleceń. r-2726

Ostrzegam niniejszem, aby nikt w ksi i kontraktów po dzień dzisiejszy przemnie wydanych, nie nabywał, gdyż takowe wszystkie zaspokojone zostały, nie mają przeto znaczenia i nie przyjmuję za nie żadnej odpowiedzialności.—Lublin 1 Listopada 1882 r.

2752r Szymon Librach.

Dla osoby miłującej spokój, nie prowadzącej gospodarstwa domowego, jest zaraz do wynajęcia lokal na Krakowskim-Przedmieściu wprost Skweru, 4 pokoje i przedpokój, na 2 piętrze, za rs. 450 rocznie.

W oficynach Hotelu Saskiego, na 2 piętrze, 4 pokoje, przedpokój, kuchnia, passaż, za rs. 475 rocznie.

3 Pokoje i kuchnia, na 3 piętrze, za rs. 350 rocznie, z wodociągami, zlewami, schody gazem oświetlone.

2 Pokoje i kuchnia, na 1 piętrze nad stajniami, za rs. 250 rocznie.

Wozownia w miejscu bezpiecznym na skład.

Wiadomość o powyższych lokalach u Rządcy Hotelu Saskiego. 6100

6099. **Fabryka Pianin**
Radziszewskiego i Kolschwitz, ulica Leszno № 56, mieszkania 3, poleca Pianina do sprzedania z mechaniką. Reperycja nowego systemu za cenę przystępną przyjmuje się reperacje i strojenia.

ORYGINALNE MASZYNY DO SZYCIA

najstarszej i największej w świecie Fabryki Maszyn do szycia

THE SINGER MANUFACTURING COMPANY

są niezrównane co do ich dobroci, zdolności wykonania i trwałości, a w skutek tych zalet są najbardziej wzięte. Sprzedają się na rozpłatę tygodniową po

RS. 1

aby tym sposobem uprzystępnąć osobom mniej zamożnym nabywanie jednej z najlepszych maszyn do szycia.

Postument pedałowy opatrzone kółkami, przy którym koła rozpedowe i pedał obracają się na sztyftach stalowych. — Przez wprowadzenie tego znakomitego ulepszenia, maszyny Singera stały się szybciej i lżej idącymi maszynami do szycia niż wszystkie inne i w skutek tego, używane być mogą bez nękania, przez najłabsze osoby, a nawet przez dzieci. Rzeczono maszyny mogą być urządzone także do prowadzenia ręcznego, tak że na tych maszynach szyć można wedle życzenia, sposobem ręcznym lub ręcznym.

NOWOŚĆ!

Wszystkie zaś inne maszyny do szycia, pod nazwą Singera sprzedawane, są podrabiane.

G. NEIDLINGER, w Warszawie.

WIERZBOWA Nr 4, DŁUGA Nr 29 i ELEKTORALNA Nr 5.

2652r

MASZYNY DO SZYCIA.

Sprzedaję na dogodnych warunkach. **Juljan Berg, Mazowiecka Nr 14.**

Nauka i wychowanie.

Osoba z patentem Instytutu Muzycznego udziela lekcje muzyki na fortepianie, teorii i harmonii, oraz przysposabia uczennice do egzaminu. Chmielna № 46, m. № 5.

Nauczycielka z patentem wyższym przysposabia uczennice do gimnazjum klas wszystkich. Jako uczennica instytutu muzycznego udziela lekcje na swoim fortepianie. Świętojańska № 13, I-e piętro. 13964

Kobieta wykształcona życzy sobie być lektorką na godziny. Ktoby potrzebował zgłosić się raczy na Marszałkowską № 75, m. 3, do Stokowskiej, od godz. 3—4. 14761

Student uniwersytetu, który od 5 lat zajmuję się starożytnych i niemieckiego, poszukuje zajęcia. Pańska № 17, stróż wskaże.

Potrzebna jest na wieś, do wschodnich Prus polka do dzieci 3-oh i 5-letnich, znająca oprócz języka rodzimego i francuzki. Blizsza wiadomość powziąć można w magazynie Edwarda Locha, Krakowskie-Przedmieście № 15. 14990

Niemka rodowita, poświęcająca się oddawna zawodowi nauczycielskiemu w domach prywatnych, mając kilka godzin wolnych dziennie, może udzielać na mieście lekcji konwersacji niemieckiej. Oferty pod liter. P. K. przyjmuje kantor Kurjera Warsz.

Student uniwersytetu poszukuje kondycji słub lekcji. Marjańska № 9, m. 9. 14947

Student matematyki szuka lekcji. Aleje Sijadowskie № 19, mieszk. 15. 14931

Ktoby z W.W. PP. Obywateli potrzebował nauczyciela do dzieci na wieś, dla przygotowania tychże do szkół rządowych w kierunku gimnazjalnym lub realnym, raczy swój adres zostawić w Kantorze Kurjera Warszawskiego, pod lit. E. K. K. 1610

Dan Bégnin z Paryża, udziela lekcji języka francuzkiego, jak również stylu i literatury, z czem ma honor polecić się sz. Rodzicom. Hotel Europejski № 190, zastać można od 11—2 i od 5—6. 15038

Francuzka rodowita, posiadająca dyplom ze szkoły normalnej, poszukuje lekcji. Jerozolimska № 26, mieszk. 2. 14945

Paryżanka młoda, z dobrą rekomendacją poszukuje miejsca do dzieci. Adres proszę zostawić w kantorze Kurjera pod lit. S. B.

Dona polka potrzebna jest do szycia i gospodarstwa, z dobremi rekomendacjami. Ul. Marszałkowska № 26, mieszk. 21. 15166

Nauczycielka z patentem gimnazjalnym, posiadająca język francuzki i niemiecki, chce udzielać lekcji w godzinach rannych. Oferty w kantorze Kurjera pod lit. P. K.

Nauczycielka z wyższym patentem i muzyką, poszukuje stałego miejsca. Wiadomość: ulica Ceglana № 1, mieszk. 2, między godziną 12 a 3. 15151

Nauczycielka gimnazjum poszukuje lekcji. Adresy: I. X., blosk, wprost Miodowej.

Nauczycielka z upoważnieniem, posiadająca języki: ruski i francuzki, poszukuje miejsca na wyjazd lub w Warszawie. Ulica Wspólna № 12, mieszk. 12, na dole. 15157

Posady i prace.

Panny potrzebne zaraz do szycia bielizny na maszynie Whelera i Wilsona, i panny podręczne. Marszałkowska № 67, skład płótna z fabryki „Zyrardów.“ 14884

Potrzebni są do fabryki na prowincję, słusarz powozowy, stolmach i kilku dobrych kowali. Zgłaszać się na ulicę Zgoda № 1 bez lit. mieszk. 4. 15052

Uczeń dobrej kondyty, wieku lat 14—15, potrzebny jest do cukierni przy ul. Zabiej № 5. 15048

Wynagrodzenie za udzielenie młodemu człowiekowi posady subiekta, kasjera, magazyniera. Uprasza się o powiadomienie: ul. Koszyki № 1, u rządcy domu. 14913

Osoba władająca biegle 5 językami i zajmująca obecnie posadę korespondenta, poszukuje od 1-go Grudnia podobnegoż zajęcia przy fabryce lub większym domu handlowym. Referencje i kaucja w razie ządania: Marszałkowska № 6a, mieszk. 8, z rana do 11, wieczorem po 8. Tamże przyjmują się tłumaczenia rozmaitej treści i listy handlowe. 14628

Do kwiatów potrzebne są podręczne i uczenice. Warecka № 6, m. 21. 15010

Uczeń ukończywszy 4 klasy, mający lat 14, życzy sobie wstąpić do sklepu korzennego na praktykanta. Ktoby chciał go przyjąć niech raczy zostawić swój adres pod lit. X. X. w kantorze Kurjera. 1612

Osoba obznajmiona praktycznie z pielęgnacją chorych, pragnie się umieścić do dozoru słabej lub wiekowej osoby, albo do zarządu domu u wdowca. Wiadomość: ulica Żelazna № 16, mieszk. 1, od g. 10—1.

Panny zdolne do kapeluszy, oraz panny do sukien, potrzebne są do magazynu pod firmą A. Bandoau, ul. Niecała № 8. 15030

Osoba uzdolniona w krawiectwie damskiej i dziecięcej, może przyjąć miejsce w domu prywatnym do robót, lub do wyreżowania pani, wreszcie miejsce sklepowej, albo do dozoru osoby, w Warszawie czy też na prowincji. Łaskawe oferty uprasza się składać pod lit. R. C. w kantorze Kurjera. 1609

Osoba umiejąca linjować na maszynie Ostlikowej ręcznej, znajdzie natychmiast korzystne zajęcie u Wilhelma Kreusch, ul. Zabia № 4. Tamże potrzebny chłopiec do nauki. 14697

Osoba młoda, przybyła z prowincji, chce przyjąć miejsce do dzieci początkujących, oraz zajęcia się domem i krawiectwem. Mokotowska № 21, mieszk. 25. 1630

Panny uzdatnione i podręczne, potrzebne są do pracowni ubiorów damskich. Marszałkowska № 75, mieszk. 18. 15169

Mężczyzna w średnim wieku, obeznany z rachunkowością i rolnictwem, potrzebny jest do kontrolowania gospodarstw wiejskich. Wiadomość w kantorze komisowym Anny Damerau, Krakowskie-Przedm. № 36, wprost Saskiego placu. 15130

Rządca domu z kaucją rs. 6.000, pensją rs. 500 i mieszkaniem, żądanym jest, w biurze komisowem J. Feddeckiego, Miodowa № 3. 1626

Panny potrzebne do wykończania ponczoch. Włodzimierska № 4, m. 15. 14973

Maszynistki i podręczne potrzebne do kolnierzyków i mankietów na maszynie Wilsona, z życiem. Smocza № 1, m. 5. 1633

Człowiek dobrej kondyty, znający dostatecznie języki: ruski i polski, poszukuje obowiązków szwajcara lub pisarza procentowego. Wiadomość: ulica Hr. Berga № 9, u stróża, od godz. 5—7 po południu. 15146

Subjekt handlowy, który pracował 8 lat w składzie aptecznym, zna języki: ruski, niemiecki i łaciński, poszukuje posady w w składzie aptecznym lub innego zajęcia. Oferty proszę składać w kantorze tegoż piśmie pod lit. W. L. 15143

Jeszcze 150 panien uzdolnionych do szycia gorsetów, potrzeba do nowo-zakładającej się parowej fabryki gorsetów. Nieumiejące a obeznane z maszyną, wyucza się przez unyślnie sprowadzone instruktorki w ciągu dni ośmiu, bezpłatnie. Wiadomość w fabryce, Muranowska № 10, m. 6. 15130

Panny uzdolnione potrzebne są do pracowni ubrań dziecięcych. Tamże przyjmują się ubranka dla chłopczyków i panienek. Mazowiecka № 11, prawa oficyna, 3 piętro, mieszkania № 16. 15127

Panny podręczne do staników, potrzebne są natychmiast do magazynu paryskiego, ulica Królewska № 25. 15175

Panny kompletnie uzdatnione i podręczne, potrzebne są do salop, futer i sukien. Róg Krakowsk. - Przedmieście i Hr. Berga № 5, magazyn mód. 15179

Panna umiejąca szyć bieliznę na maszynie Singera, potrzebna zaraz. Ulica Ciepła № domu 2a, mieszkania 12. 15158

Przybyły człowiek, wykształcony w majsterstwie obuwiu, znający dostatecznie języki: polski i ruski, poszukuje miejsca na brat-majstra. Wiadomość: ul. Hr. Berga № 9, u stróża, od godz. 5 do 7, po południu.

Do fabryki kwiatów Marii Oledzkiej, ulica Niecała № 1, potrzebne są panny uzdatnione. 15160

Do roznoszenia dokumentów pieniężnych potrzebny roznosiiciel, 350 rs. zapewnienie wymagane. Królewska 43, biuro prób.

Panny potrzebne zaraz, maszynistki i podręczne, do bielizny. Nowy-Swiat № 44, mieszkania № 3. 15182

Mężatka z córeczką 6-letnią pragnie przyjąć obowiązek bony lub do zarządu gospodarstwa na prowincji, lub w Warszawie. Oferty proszę składać pod lit. X. X.

Werkmajstra tkackiego potrzebuje fabryka, dla wyrabiania zwyczajnych drylichow konopnych. Oferty składać w Kantorze tegoż Kurjera, pod lit. W. G. K. 15054

Chłopiec potrzebny jest do sklepu, umiejący czytać i pisać, w wieku około lat 13. Wiadomość w kantorze loterii i dystrybucji, ulica Elektoralna № 11. 15069

Kupno i sprzedaż.

Włóczkowych kamizelek, sukienek, kamazy, ponczoch, skarpetek bez szwu, chustek ręcznej roboty, duży wybór. Bieleńska № 4, Dzierżanowska. 1473

Krawaty męskie gustowne b. tanio. Ulica Wspólna 28, mieszkania 17. 15005

Garnitur gronostajowy, zupełnie nowy, Gmufka i kołnierz, sprzedaje się za bardzo przystępną cenę. Wilcza № 17 lit. E, mieszkania № 3, na dole od frontu. 1620

Pisharmonia paryzka, sławnej fabryki Debain'a, kozeta, 2 fotela, materace włosiane, komoda, stół jadalny, mało używane, tanio do sprzedania. Solna 8, m. 27. 15053

Tanio bardzo parę garniturów mebli, szelongi, urzędowej roboty. Leszno № 15, u tapicera. 15055

Maszyna Singera, w dobrym stanie, za połowę ceny do sprzedania. Wielka № 3, mieszkania 13. 15061

Łózko francuzkie dubeltowe, pokryte materją, jest do zbycia. Aleja Jerzolimska № 26, stróż wskaże. 15062

Wilcza № 11, w mlecarni: masło świeże, solone, śmietana i sery; do godz. 1-szej, a także do sprzedania kwiaty doniczkowe duże i małe. 1614

5 obrazów olejnych jest do sprzedania. Julia Grzybowska № 62, m. 18. 15047

Krów mlecznych potrzebuje specjalny handel nabiału. Chmielna № 4. 1615

Do sprzedania: dolman, suknia szara zilmowa i palta. Erywańska 4, dom Luksemburga, mieszk. № 4, od godz. 10—12 w południe. 15155

Portepiany Kralla, Hofera, do sprzedania u organisty kościoła Opieki św. Józefa, Krakowsk.-Przedmieście № 32, wprost Królewskiej; od 8—12 w południe. 15147

Kostjum krakowski chce kupić zaraz. Wiadomość u szwajcara w hotelu Niemieckim. 15150

Wina astrachańskie i kaukazkie, bez żadnych domieszek, na różnych wystawach w kraju i zagranicą zaszczycone medalami, z własnych winnic A. N. Zwarykina w Astrachanii, sprzedaje w oryginalnych butelkach Jan Bartold, Marszałkowska 50.

Sprzedaje się: szal turecki bardzo ładny, Smaszyna do pisowania i lustro (tremo). Nowy-Swiat № 7, m. 43, od 10—1 w południe.

Portepian o 6 oktawach do sprzedania. Ulica Śliska № domu 10, m. 15. 15136

Okrycie damskie (rotonda) wierzch nowy, olkami podbite, jest do sprzedania. Ulica Mylna № 5, m. 10, 1-sze piętro. Cena rs. 30.

Szafa orzechowa rozbiarana, jest do sprzedania. Żelazna № 15a, m. 19. 15137

Butro męskie mało używane jest do sprzedania. Hoża № 18B, mieszk. 15, od godz. 1—5 po południu. 15133

Pianino palisandrowe, zagraniczne, za cenę przystępną. Żelazna 33, m. 12. 15173

Portepian o 7 oktawach, w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Ulica Stare-Miasto № 36, mieszkania 18. 15171

Butro męskie szopy, do sprzedania. Elektoralna № 41, m. 3, 1-sze piętro. 15156

Szal turecki do sprzedania, bardzo mało używany. Wiadomość: Twarda № 6, m. 22.

garderoba mezza zimowa, zupełnie nowa, jest do sprzedania. Ulica Złota № 13, miesz. 9. Można widzieć od g. 2-6. 15031

Pianino palisandrowe, zupełnie nowe, z agraniżnej fabryki, do sprzedania za cenę jaknajprzystępniejszą, przy ul. Świętojęrskiej № 12, u Brylanta. 14048

Futro skunksy, prawie nowe, na osobę wysokiego wzrostu i chustka biała krep de szen duża, z piękną wrabianą frędzlą pół łokciową, zupełnie nowa, do sprzedania. Plac Resursy Kupieckiej № 28, m. 8. 15178

Fisharmonia nie droga, czarna, fortepian prawie nowy Kralla i Seidlera, prosto z korekty, oraz fortepian Wiedeński do sprzedania. Miodowa № 3. m. 17. 15159

Do sprzedania szafka wystawowa na ulicę, praktyczna dla grawera, bronzownika, ślusarza i t. p., za niską cenę. Tóg Podwala, i Nowomiejskiej № 12, miesz. 6. 15183

Salopa junatowa, jest do sprzedania. Ul. Hoża № 11. m. 24. 1628

Do sprzedania: meble, lustro, lampy, kwiaty i sprzęty domowe, oraz futro damskie; Bracka № 5, miesz. 78. 1632

Do sprzedania: stół i biurko orzechowe, zupełnie nowe, wytwornej roboty, tudzież dwie kolumny marmurowe. Wilcza № 9, stróż wskazuje. 15172

Są do sprzedania dwa fortepiany, czarne, skrótkie, jeden zagraniczny z białym metalowym, 4 szepkami, za 450 rs. lub do wynajęcia za 10 rs. miesięcznie; drugi z półbłatem, dwoma szepkami Hoffera, zupełnie wyrestaurowany, za 225 rs. Ulica Mokotowska № 21, na 1-m piętrze. 1629

Powozy używane, faetony na jednego i parę koni, kocz z fordeklem i karety do zbycia, po cenach przystępnych, w fabryce Piotra Michałowskiego w Warszawie. Ul. Orła № 1. 14966

Suknia mantynowa czarna, z wetmanem i granadą, rs. 20; suknia wełniana oliw. rs. 16. Bednarska № 25, miesz. 33. 14808

Bilard jest do sprzedania, za rs. 70. Widzieć można w sali licytacyjnej, przy ulicy Miodowej. 14846

Uwaga bo praktyczne a tanie!! Dywany wschodu, futra różne, kamienie. Elektorańska № 5, prawa oficyna. "Orient." 14193

Do sprzedania: futro lisy obszyte białymi barankami, zdadne na wies; dubeltówka kapiszonówka z wszelkimi przybarami, do polowania i rewolwer Lancastria systemu amerykańskiego, ze 150-ciu nabojami. Wszystko w dobrym stanie. Widzieć można: Hoża № 17E, pomieszkania 10, do 12 tej w południe. 14946

Zakąskiego, składy węgla, drzewa, przy ulicy Szpitalnej № 8 (w ogrodzie), Leszno № 30 i Aleje Jerozolimskie № 22, są zapatrzone w duże zapasy węgla i drzewa, samych najlepszych gatunków. Węgiel krajowy od rs. 1 do 85 kop. za korzec. Za węgiel zagraniczny najlepszy, którego o 15% mniej potrzeba do użycia, a daje więcej ciepła i lepiej się wypala. Drzewa brzoźowego, olszowego, sosnowego i miękkiego jest paręset sżni, wszystko suche, wybożowe, ceny tak niskie, że za sżen kubiczny drzewa miękkiego, lipowego, suchego, cieżącego rs. 10. Kupującym hurtowo, odstępuje 10%, gdyż tym wprost z lasów dostawiać będą. 14364

Baranów perskich partja i karakut czarnych w pojedynczych skórkach, pozostawiono do sprzedania po umiarkowanej cenie. Twarda № 9a, mieszkania 25. 14985

Do sprzedania taniol Garnitur mebli jesionowych, dawnego fasonu, zegary antik, brązy, 4 flary lakierow. na marmur, dywany perskie, obrazy olejne i akwarelle. Ulica Leszno № 37 nowy, mieszkania 13. 14164

2 faetony nowe i bryczka na resorach, kompletnie wykończona, do sprzedania. Ul. Chłodna № 29, w warsztacie kowalskim.

Zostawiono w komis do sprzedania, różne meble z kilku pokoi, mało używane i szafy mahoniowe, ozdobne, cena najniższa. Marszałkowska № 48, róg Świętokrzyskiej w magazynie mebli. 14505

Meble do sprzedania bardzo tanio, razem albo częściowo, z 4-ch pokoi, wraz z firankami i całym urządzeniem. Aleja Jerozolimska № 5 bez litery, miesz. 18. 15057

Meble bardzo tanio: garnitury, szeslongi, fotomanka, sofy, kozetka, foteliki; za trwałość daje gwarancję. Ul. Bielańska № 4, u tapicera. 15122

Meble do sprzedania: garnitur, szafa do bielizny i ubrania, stół dębowy i krzesła, stół do samowaru, lustro, tremo, szeslong, para łóżek, biurko duże i małe, zegar, gzemey do franek. Szpitalna № 2, mieszkania 6, 1-sze piętro, z bramy na lewo. 15056

Meble mało używane, do sprzedania garnitur orzechowy: szafy rozbierrane, szafki do bielizny, tremo lustra, biurko, szeslong, kredens, stół jadalny, konsolki do kart, łózka, umywalka, Złota № 10, m. 15, blisko Marszałkowskiej, po prawej stronie. 15093

Umeblowanie z 5 pokoi, całe lub częściowo do sprzedania. Żerawia № 9, m. 9.

Meble w wielkim wyborze po zwinieym magazynie, wyprzedają się niżej ceny kosztu. Garnitury gotowe wysielane od najwykwintniejszych do najskromniejszych. Ul. Bracka № 7. m. 6, 1-sze piętro od frontu.

Meble do sprzedania z 4 pokoi, bardzo tanio, całe urządzenie lub częściowo. Ul. Sienna № 4, od Marszałkowskiej 4-ty dom, w bramie na dole № 1. 15014

Meble, kredens, lustro i pianino, do sprzedania. Wiadomość u stróża w suterynie na prawo. Chmielna 21 lub 27, 3-cie piętro, mieszkania 25. 14991

Fortepian mało używany, garnitur modny salonowy, garnitur gabinetowy, dwa lustra wielkie w czarnych rzeźbionych ramach, dwa lustra mniejsze w orzechowych ramach, kredens, stół, krzesła, stół do samowara, tremo dębowe, łózka, toaleta, umywalka, stół damski inkrustowany do szycia, biurko damskie, szafy wielkie rozbierrane, szafka do bielizny, biurko wielkie meżkie, 2 stoliki do kart, szeslong, stół rzeźbiony antique, kolumny, kwiaty, obrazy, dywany, firanki, gzemey, lampy, zyrandol, świeczniki, kandelabry, samowar, radle i inne rzeczy do sprzedania za cenę niską. Sienna № 3, miesz. 4, drugi dom od Marszałkowskiej. 15184

Meble do sprzedania, mało używane: garnitur orzechowy, garnitur francuzki, szafy rozbierrane, tremo, biurko, stół jadalny, szafki do bielizny, toaleta damska, kredens, lustra, para łóżek, szafeczki nocne, konsolki do kart, kozetka z 6-ma napoleonkami, regulator, firanki. Twarda № 6, w pałacyku po lewej stronie, mieszkania 41, (dom dawniej Grancowa). 14906

Meble mało używane, do sprzedania: garnitur orzechowy, garnitur francuzki, szafy rozbierrane, szafki do bielizny, tremo, lustra, biurko, szeslong, kredens, stół jadalny, konsolki do kart, łózka, umywalka, toaleta damska, kozetka z sześcioma napoleonkami i szafeczki nocne. Róg Marszałkowskiej № 26 i od Chmielnej № 27, naprzeciw bramy, 1-sze piętro, mieszkania 30. 14866

Meble salonowe, bardzo mało używane, do sprzedania b. tanio, garnitur orzechowy: 2 szafy, rozbierrane; garnitur angielski, jedwabny, biurko angielskie, 2 lustra greckie szlifowane, 2 tremo petersburskie, z marmurowymi blatami; lustro w złotych ramach z konsolą; 2 szafki do bielizny, garnitury greckie, 2 stoliki do kart konsolkowe, regulator paryżki, para łóżek medaljonych, umywalka, kredens szabowany masiv, stół jadalny, gzemey z firankami, szeslong. Chmielna № 52, lokalu 8. 14608

Interesa handl. i majątka.

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, zapatrzone w towar, z dogodnym mieszkaniem, komorne tanie, jest zaraz do odstąpienia z powodu otrzymania posady. Ulica Królewska № 23. 15044

Do sprzedania bez pośrednictwa za 7,000 Drs. dom piętrowy, z 2-ma sklepami, drewniany i oficyna piętrowa mrowana, w targu, w punkcie najlepszym na Szmulowiznie № 10. Blizsza wiadomość u właściciela na miejscu. 15039

Posesja narożna w zachodniej, ożywionej środkowo-fabrycznej części m. Warszawy, wolna zupełnie od zaliczów, o 12 mur. i drewn. sklepach, na 156 lok. dług. frontu, przy samej linii tramwajowej i obu szerokich ulicach, jest do sprzedania w całości lub połowie już podziałowej. Wiadomość w kantorze loterji, Marszałkowska № 56, od godziny 3 do 5. 13653

Sklep wiktualowo-dystrybucyjny, wraz z towarami, jest zaraz do odstąpienia w cenie 210 rs. Wiadomość na miejscu: ulica Żerawia № 1. 15138

Sklep mydlarski, bardzo ładny, w miejscu Stargowem, do sprzedania w każdym czasie z powodu wyjazdu. Ulica Szeroki-Dunaj № 4, wiadomość na miejscu. 15083

2 magle przyrządami wszelkimi, za cenę umiarkowaną. Wiadomość: ulica Leszno w nowym bazarze, w restauracji Czarneckiego.

Sklep wiktualowy jest do sprzedania za cenę przystępną. Ul. Pańska № 33. 15072

Kawiarnia jest do sprzedania. Ulica Freta № 25. 14934

Do interesu fabrycznego od lat 15, egzystującego, potrzebny jest wspólnik, z kapitałem od rs. 2,000 do 5,000, z którego można mieć 30/100 procent bez żadnego mola. Wiadomość w kantorze kaucjonowanym pod № 5, przy ulicy Freta. — Stanisław Majorkowski. 14932

Biuro realizacji dokumentów pieniężnych B. L. Gruzewskiego. Długa 53, (wprost więzienia). Kupuje weksle, rewery i obligi, sprawy sądowe we wszystkich instancjach przeprowadza własnym kosztem, za potrąceniem 10 procent od sumy, w całym Cesarstwie i Królestwie. 1508

Ps. 300 potrzebne na pewny interes, za pewnia się wszelką gwarancją i dobry procent. Ul. Sienna № 11, m. 4, od g. 4-6.

Ogrod fruktowy lok. 20,000, do sprzedania, może być podzielony i na mniejsze części, zdalny pod budowlę lub fabrykę, w bliskości stacji tramwajowej. Wiadom.: ulica Wolska № 36, miesz. 4. 15148

Skład wódek narozny, do sprzedania. Wiadomość: Chłodna № 20, m. 1. 15154

Sklep mydlarski w dobrym punkcie, z powodu zmiany interesu do sprzedania. Wiadomość w kiosku przy Kotelniku. 15167

Krowy do odstąpienia z wszelkimi utensylami i mieszkaniem obszernym, w korzystnym punkcie, od lat 20-egzystującym. Wiadomość na miejscu: Mostowa 4. 15153

Na hypotekę posesji warszawskiej, żądana jest pożyczka rs. 4,000, na 1/100 miesięcie się będzie w połowie rzezywistej wartości. Oferty do rządu domu № 2274 Muranowska 31. 15128

Do wydzierżawienia każdego czasu przy składzie wódek prawo sprzedaży piwa i restauracja na Starem-Mieście. Wiadomość w biurze Komisowem J. Sciborowskiego, Nowo-Senatorska № 4. 1625

Pracownia damska z mieszkaniem, (kontrakt roczny), odstępuje wyjeżdżająca osoba. Świętojęrska 13. 15174

Świetne interesa handlowe są do sprzedania: mydlarski, korzenny, wiktualowy. Blizsze szczegóły: Krakowskie-Przedmieście № 21, drugie piętro. — Tamże potrzebna jest sklepowa. 15168

Ps. 100,000, do rozpozyczenia częściowo, Rządowy w Warszawie, po pożyczce Towarzystwa, w biurze komisowem kaucjonowanem J. Fedeckiego, Miodowa № 3. 1627

Osoba poci żeńskiej, samotna, młująca, spraca kobieca nieuczajliwa, posiadająca kapitału rs. 600 do 1,000, może otrzymać wspólnkę nader korzystną, z gwarancją, łącznie z mieszkaniem, życiem i wygodami. Oferty uprasza się składać poste-restante: pod adresem Prawda. 14916

Z nieprzewidzianej zmiany interesów, Zgodnie z nabytym zaraz magle nie drogo, przynoszące najmniej rs. 2 dziennie, u maglarki. Nowolipki 18. 1606

Żądany jest do nabycia interes handlowy, lub handlowo-przemysłowy, jako też przemysłowo-fabryczny, lub wejście do spółki do tych interesów, z gotówką kilkanaście tysięcy rubli. Wiadomości szczegółowe proszę składać w dystrybucji p. Kalinowskiego, Elektoralska № 9. 15116

Lokale.

Pokój lub dwa pokoje do najęcia. Ulica Hoża № 3. 15042

Salon z balkonem, dwa pokoje, jasny, sprzedający, kuchnia z wodociągiem i zlewem, za niską cenę do odstąpienia od Nowego-Roku 1883. Leszno № 61, lokalu 5, 2-gie piętro, front. 14413

Lokal fabryczny lub na skład, do wynajęcia zaraz, lub od Nowego Roku, składający się z 3 sal, od 24 do 38 lokci długości, a 10 1/2 szerokości, lokal wynajęty być może w całości lub częściowo. Wiadomość przy ulicy Ogrodowej № 13, w kantorze odlewni Aleksandra Patzera. 1559

Tanie. Do wynajęcia w każdej chwili do 15 w. Jana lub na czas dłuższy, frontowy lokal na 2-m piętrze, składający się z 5 pokoi, przedpokojem, kuchnią, pokojem kąpielowego, waterklozetu i t. p. Ul. Krakowskie-Przedmieście № 77. 15134

2 pokoje elegancko umeblowane, przy ul. Orlej № 2, mieszkania 10, do odnajęcia każdego czasu dla przywoitej osoby poci żeńskiej, któraby jednocześnie mogła korzystać z konwersacji w języku francuzkim. Wiadomość na miejscu od godz. 10-1 rano.

Do wynajęcia w każdym czasie pokój kawalerski, umeblowany, z opalem, za rs. 10 miesięcznie, 2-gie piętro. Na życzenie może być i usługa. Topiel № 12 lit. a, dom p. Marconi. 15003

Pokój duży, frontowy, o 2-ch oknach, z osobnym wejściem, każdego czasu do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście № 2, 2-gie piętro, mieszkania 9. 15011

Pokój z przedpokojem do wynajęcia zaraz, na 1-m piętrze od frontu. Aleksandra № 6, mieszkania 6. 14970

W domu przy ulicy Hożej pod № 36, na 1-m piętrze do odstąpienia zaraz, cztery pokoje z kuchnią, za rs. 20, lub 5 pokoi z kuchnią za rs. 24 miesięcznie. Wiadomość na miejscu. 1603

Na fabrykę, zakład przemysłowy i t. p. Do wydzierżawienia w każdym czasie zabudowanie mrowane, jednopiętrowe, mające z dwóch stron widok, składające się z obszernych sal i suteryny; placu niezabudowanego około 3,000 lokci, przy ulicy Krochmalnej w Warszawie. Wiadomość: ulica Elektoralska № 29, u właściciela damy.

Nowy-Swiat 39. 3 pokoje umeblowane, z kuchnią i wygodami, do wynajęcia od kwietnia: 60 rs. miesięcznie; u rządu. 15040

2 lokale każdego czasu są do wynajęcia, z 3-ch i 2-ch pokojach, z przedpokojem i kuchnią, na 1-m piętrze, za cenę niższą. Słiska № 4/6, pierwszy dom od Wielkiej.

Salonik od frontu, umeblowany, z fortepianem, zaraz do odnajęcia. Bielańska № 17, u pani Cieślińskiej. 15126

Pokoi 5, 3, 2 z przedpokojami, kuchniami, do wynajęcia zaraz, lub od Nowego Roku. Nowolipki № 32B. 15161

Doniesienia rozmaite.

Zakład pogrzebowy B. Korpaczewskiego, Nowy-Swiat 42, (dom własny). 1958

Obiady prywatne. Nowy-Swiat № 45. Obiady wydawane będą od godziny 12-4 po kop. 25 i 40. 14775

Sklep kupna i wyprzedazy B. Korpaczewskiego, od 10 b. r. poniedziałki zostają w sklepie frontowym. Nowy-Swiat 42. 1573

J. Kornecki, skład win i delikatesów, Nowy-Swiat 40. Śniadania gorące i kolacje, w osobnych gabinetach. Specjalność wina węgierskie. 1595

Niemka znająca dokładnie swój język i bardzo piękne ręczne roboty, poszukuje miejsca lub demi-placa. Zielna № 34, m. 11. Tamże jest futro lisy do sprzedania. 14943

Pracownia kuśnierska przy ulicy Nowo-Senatorskiej, w gmachu starej poczty, mieszkania № 42. Przyjmują się wszelkie obstalunki, jakoto: farbowanie i czyszczenie z fuszki wszelkich futer, jaknajtaniej i po cenach bardzo umiarkowanych. A. Maszkiewicz. 14942

Polecam się szanownej publiczności jako przyjmując koldry do roboty znacznie taniej, jak po innych zakładach koider. Ulica Ordynacka № 2, wiadomość w maglach, mieszkania № 36. 14803

Tanie przyjmują się do szycia wszelka bielizna, oraz reperacja takowej. Wspólna № 26a, mieszkania 15. 14842

Przyjmuję przepisywanie w języku polskim, ruskim, francuzkim i niemieckim, za bardzo umiarkowaną cenę. Adres w kiosku, róg Nowego-Swiata i Alei Jerozolimskiej. 1634

Akuszerki są pokoje osobno i wspólne, dla osób spodziewających się słabości. Marszałkowska № 60, miesz. 14, od frontu, 2-gie piętro. 14817

Akuszerka M. Frączak, przyjmuje do siebie osoby spodziewające się słabości, po umiarkowanej cenie, z umieszczeniem dziecka. Staro Miasto № 21. 14558

Akuszerka Mikołajew, przy ulicy Chłodnej № 18, przyjmuje chore z umieszczeniem dziecka, za bardzo umiarkowaną cenę.

Akuszerka Bukowska, przyjmuje osoby spodziewające się słabości, w osobnym lub wspólnym pokoju, zapewniając pomoc i opiekę. Ceny najniższe. Bednarska № 11, mieszkania 10, parter. 15132

Akuszerka A. B. była podstarsza Instytutu p. ożniczego. Pokoje osobne. Marszałkowska № 34, mieszkania № 8. 15129

Hamki bez długi są u akuszerki. Ulica Grzybowska № 22. 15176

Manka młoda, z obitym pokarmem, bez długi, u akuszerki. Biała № 1. 15170

Manka młoda, ze świeżym pokarmem, bez długi, u akuszerki. Ulica Hoża № 1 nowy. 15162

Manka wiejska, ze świeżym i obitym pokarmem, kompletnie przystojna, jest u akuszerki. Waska Freta № 19. 15177

Hamki wiejskie i miejskie, ze zdrowym i obitym pokarmem, są u akuszerki. Ul. Leszno № 18. 14780

Wzywam właściciela, któremu zaginął pies wyżeł, ponter, biały, w czarnym laty. Wiadomość: Żerawia № 1, skłen wiktualowy. 15120

Suka ceter, młoda, zółta, bez odnaw, zginęła w dniu 12 Listopada wieczorem. Łaskawy znalazca za sowitą nagrodę, raczy odprowadzić lub dać znać na ul. Chmielnej № 25, do stróża Józefa. 15131

Zginął pies, ponter kasztanowaty, liny przednie białe, z obrózką na szyi. Kto odprowadzi pod № 21, m. 6, w Aleji Jerozolimskiej, otrzyma nagrodę. 1631

Nagrody rs. 4. Zginęła 10-miesięczna wyżeł, ponter, cała płowa, strzałka biała na czole. Kto takową odprowadzi do Łazienek Królewskich, do drewnianego domku, przy oranżerji z kopułą, otrzyma powyższą nagrodę. 15141

Pies w niedzielę wieczorem przybiegł się szczeniak, od 4-6 miesięcy, wyżeł, maści czarnej, na lewej tylnej nodze wrzód maziący. Za udowodnieniem i zwrotem kosztów, odabrać można u rządu domu, ulica Jezuska № 4. 15142